

31వది

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11

సంచిక 9

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 11-వ తేది శుక్రవారము

No. 9

సంచిక 9

శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, చైత్రమాస శుద్ధ సప్తమి 2.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంపభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవంతిది

తలనొప్పిల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును తుడ్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెటిసిది మదరాసు.

ప్రత్యేక ఆకర్షణము

అరవ సంవత్సరానికి, శ్రీరామ నవమి వారమునకు
మహారాష్ట్ర ఫిల్ము కంపెనివారిచే తయారుచేయబడిన వాటిలో
మిక్కిలి అత్యద్భుతమైనట్టి

మహారాష్ట్ర ఫిల్ము కంపెనివారిచే తయారుచేయబడిన వాటిలో మిక్కిలి అత్యద్భుతమైనట్టి

శివాజీవివితమునను ఇది ఒక గొప్పచరిత్రసంబంధమైన విషయము.

వెల్లింగ్ టన్ సినిమా

12-4-24 తేది శనివారమునుండి 18-4-24 తేది శుక్రవారమువరకు ప్రదర్శింపబడును.

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక

ప్రతిచంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

సచిత్రమాసపత్రిక ప్రతినెల సంచికయందును 3, 4 రంగులపటములు కలిగి ఇతర చిత్రపటములతో ప్రచురింప బడును. వాఙ్మయము, చిత్రకళలు, గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక విషయములతో ప్రతిమాసమునను 200 పుటలు కలిగియుండును.

మాదిరిపత్రిక గోరువారు అణాలు 0-10-0 స్టాంపులు పంపిన పంపబడును. ఉచితముగ పంప జాలము. మాదిరిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తర్వాత చందాదార్లుగ చేరినయెడల ఆ సొమ్ము మినహాయించుకొని తక్కిన సొమ్ము మాత్రము పంప వచ్చును.

సంవత్సర చందా	రూ	6	0	0
అర్ధసంవత్సరము	"	3	0	0
విశిష్టపత్రిక	"	0	10	0

ప్రస్తుతము పోస్టలు రూల్సు ప్రకారము, 0-2-0, రిజిస్టరుచార్జి, 0-3-0 తపాలు చార్జి అధికమగుచున్నది. మీరే ముందుగ మణి యార్డరు పంపిన ఈర్పు తగ్గును. పి. పి. లు పంపినచో సొమ్ముమాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

మేనేజరు, భారతి.

తపాలవెట్టె నెంబరు 212 మద్రాసు.

స్వరసారిని అయిదుపూటలు పేదించి పట్టు దినువు జ్వరములు.
 ౩. శ్రుతిస్వరములు మొదలును శబద స్వరములు మోడును
 అమృతాంజనము దీపో, మదరాసు - బొంబాయి.

పదునేనవ సంవత్సరాది సంచిక తయారైనది

ఉగాదిసంచిక సకాలమునకు వెలువడని తెలుపుట శతయు సంతసించెదము. ఆంధ్రదేశమున కాంగ్రెసుసభ జరిగియుండుటచే, కాకినాడసభలకు సంబంధించిన వృత్తాంతములను ముద్రించుటవసరమయ్యెను. దేశనాయకుల మహాపన్యాసములు ఆంధ్రమహాజనులకు దొడ్డికరముగ నుండునని ఎంచెదము. చిత్రపటములలో కాంగ్రెసు సభకు జెందినపటములు గలవు. శుష్కశరీరుడగు మహాత్మునిపటము, ఎట్టివారిహృదయమునయినను కరగింపకమానడు. దేశమునకై యింతటి కష్టములబడుచున్న మహాత్ము వనునరించుట ఆంధ్రులధర్మమని మెచ్చు రింపఁ జేసెదము. లేబరునాయకుల పటములును, భారతీయ, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పటములును సంచిక నలంకరించుచున్నవి. సంచికయందు 12 పటములు పెక్కులు గలవు. వేంకటపార్వతీశ్వర కవుల విహంగము, స్వభావచిత్రమును చక్కగ వర్ణించుచున్నది. సేపూరి లక్ష్మీనరసయ్య ఎం. ఏ. గారి "సాహిత్యవిమర్శనస్వభావము" మల్లాది

సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారి "వెదనాద్యనియంతము" మేడపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారి "విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము, గిడుగు వేంకట సీతాపతిగారి "సన్నయభారత చందో విషయములు" మున్నగు వ్యాసములతోను, వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు, బుర్రా బాలకృష్ణశాస్త్రిగారు, జంధ్యాల వెంకటశివకవులు, వెంకటశేషేశ్వరకవులు, వడ్డాది సుబ్బారాయుడుగారు, మంగిపూడి వేంకటశర్మగారు, జనమంచి సీతారామ స్వామిగారు, శృంగారకవి పాపారాయుడుగారు మున్నగు కవివరుల పద్యములతోను ఆరంభప్రస్తావన మున్నగు విశేషములతో సంచిక విరాజిల్లుచున్నది. కొత్తపల్లి సూర్యరావుగారి "ఉచితవేష" మను కథ ప్రాచీన ఆధునిక సాంప్రదాయములకు గలభేదము దెలుపుచున్నది. నూతనసంవత్సర పంచాంగ మెప్పుటివలె జేర్చబడినది. సంచికలో 998 పుటలుగలవు. నూతన సంవత్సరాదిసంచిక ఆంధ్రులకు సమ్మోదము గూర్చు నని నమ్మెదము.

విషయానుక్రమణిక

ముఖపత్రము—విషయసూచిక—పంచాంగము, ప్రస్తావన—ప్రతికాధిపతులు, గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధవిమోచనము, విహంగవిమోచనము—వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు, వందనము—(పద్యములు) వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు, రక్తాక్షి—(పద్యములు) బుర్రా బాలకృష్ణశాస్త్రిగారు, గాంధీమహాత్మ్యప్రశంస—(పద్యములు) గార్లదిన్న సుబ్బారావుగారు, సాహిత్య విమర్శనస్వభావము—సేపూరి లక్ష్మీనరసయ్యగారు ఎం. ఏ., ఆశంసము—(పద్యములు) వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు, ఉచితవేషము—కొత్త పల్లి సూర్యరావుగారు, అన్యాయదేశము—(పద్యములు) మక్కపాటి వేంకటరత్నము గారు, వెదనాద్యనియంతము—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు, తిక్కన సోమయాజీసుతి—(పద్యములు) పాన్నలూరి సూర్యనారాయణశర్మగారు, ఆత్మిక శక్తులు—ఆర్య సుఖదేవరత్నగారు, శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు—(పద్యములు) జంధ్యాల వేంకటశివకవులు, ఆంధ్ర సారస్వతము - హాస్యరసము—ఆంధ్ర శేషగిరిరావుగారు, వేడుక—(పద్యములు) శృంగారకవి సూర్యరాయుడుగారు, పసుచరిత్రము - చంద్రికా పరిణయముల కథావస్తునిర్మాణము—శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులు, కావ్యరచన—(పద్య ములు) తాపీ ధర్మారావుపంతులుగారు బి. ఏ., చైతన్యస్వరూపసిద్ధాంతములు—పారసంది జగన్నాథస్వామిగారు ఎం. ఏ., ఎల్. టి., ప్రబోధము—(పద్యములు) వేంకటశేషేశ్వరులు, ధర్మశాస్త్రము - మహామహేంద్రజాలము—పారసంది రామ శాస్త్రిగారు, విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంతము—మేడపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారు, మకర సంక్రమణము—(పద్యములు) వడ్డాది సుబ్బారాయుడుగారు, నన్నయభారతమందలి ధంధోవిషయములు—గిడుగు వేంకటసీతాపతిగారు బి. ఏ. యల్. టి., ఈశ్వరప్రార్థనము—(పద్యములు) గోదావరి సత్యనారాయణగారు బి. ఏ., వృక్షములు - మను ష్యులు—పార్సంది సత్యనారాయణమూర్తిగారు, 30 వ దేశీయమహాజనసభ - కాకి నాడ—ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారి స్వాగతోపన్యాసము, మాలానామహమ్మదాలీగారి అధ్యక్షోపన్యాసము, తీర్మానములు, అఖిలభారత ఖిద్మత్ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము - కాకినాడ—ఆచార్య ప్రభులచంద్ర శే గారి యువ న్యాసము, అఖిలభారత స్వచ్ఛందసేవకులమహాసభ-కాకినాడ—శ్రీయుత జవహరిలాలు నెహ్రూగారి యుద్బోధనము, అఖిలభారత హిందీ సాహిత్యసమైక్యసము—కాకినాడ, శ్రీయుత కాకినాడుని నాగేశ్వర రావుగారి యాహ్వానసంఘాధ్యక్షోపన్యాసము, శ్రీయుత బాబురాజేంద్రప్రసాదుగారి అధ్యక్షోపన్యాసమునందలి భాగములు, అఖిల భారతకిలాభతుమహాసభ - కాకినాడ—మాలానా మోతాలీగారి అధ్యక్షోపన్యాసము, యావద్భారతగ్రంథాలయమహాసభ-కాకినాడ—శ్రీయుత జయకుమారి అధ్యక్షోపన్యాసము, భారతదేశీయ సంఘసంస్కరణ మహాసభ - కాకినాడ—సర్ టి. సదాశివయ్యగారి అధ్యక్షోపన్యాసములోని భాగములు, అఖిలభారతవిద్యార్థిమహా సభ - కాకినాడ—శ్రీయుత దేశబంధు చి త్తరంజనదాసుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము, అఖిలభారతవిద్యుత్కళప్రభుమహాసభ - కాకినాడ—శ్రీయుత కాకినాడుని నాగేశ్వర రావుపంతులుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము, అఖిలభారత గ్రంథాలయప్రదర్శనము - కాకినాడ—శ్రీయుత న్యాపతి సుబ్బారావుపంతులుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము, అఖిలభారతవిశ్వకర్మమహాసభ-కాకినాడ, అఖిల భారత మహిళామహాసభ-కాకినాడ—

మాతా కస్తూరిబాయి గాంధీగారి అధ్యక్షోపన్యాసము, ఆంధ్ర భజగోవిందము—(పద్యములు) బాలకవి తుమ్మల సీతారామమూర్తిచౌదరిగారు, మహాకవి రవీంద్రుడు—తణికెళ్ల వీరభద్రుడుగారు ఎం. ఏ., దేవాలయములు, దేవస్థానపు స్త్రీము—వల్లూరి సూర్యనారాయణరావుగారు, అశ్రుపాతము—(పద్యములు) జంధ్యాల వేంకటశివ కవులు, గీర్వాణభాషా ప్రచారము—మద్దులపల్లి వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, స్వప్నలోకము—(పద్యము) చింతలపూడి శేషగిరిరావుగారు, మహిరలక్ష్మీ—కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు, శరద్రాత్రి - నాయకాన్వేషణము—(పద్యములు) కొణిదెన బాల కృష్ణయ్యగారు, వేమన—కాలనిర్ణయము—బండారు తమ్మయ్యగారు, పసిరిమొగ్గులు—(గేయము) అడివి బాపిరాజుగారు, కవితాస్వరూపము—యనమండ నారాయణ మూర్తిగారు బి. ఏ., రాటము—(పద్యములు) భూతపురి నారాయణస్వామిగారు, బ్ర. ఆచార్య పద్మ పార్వతీశంకరులు ఎం. ఏ., శ్రీగాంధీఆంధ్రజాతీయమహావిద్యాల యము—వీలూరు, ఆనందము—పాళ్ళలూరి లక్ష్మీనారాయణగారు, బ్రహ్మచర్య ము—(పద్యములు) కాట్రాపులపల్లి రామమూర్తిగారు, మనుచరిత్రము-సాళిరెడ్డిములు—యడ్లపాటి వేంకటసుబ్బారావుగారు, పరిణామగీతి—(పద్యములు) తురగా వేంకట రామయ్యగారు, అధర్వణజేదము—యన్. శే. వేంకటేశంకారు ఎం. ఏ., ఎల్. టి., దివ్యగానము—(పద్యములు) సన్నిధానము సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు, నాగార్జు నాచార్యుడు—దువ్వూరి జగన్నాథశర్మగారు, మాలాపంచరత్నాలు—(పద్యములు) మంగిపూడి వేంకటశర్మగారు, రాజ్యాంగతంత్రమున పక్షాభిమానము—అల్లిలి సూర్య నారాయణగారు, ఉమ్మప్రబోధము—(పద్యములు) పెనుమర్తి వేంకటరత్నంగారు, కాసనావళి—సి. ఆర్. కృష్ణమాచార్యులుగారు, భీష్ముడు (7) బ్రాహ్మాయోధుడు (౨)—(పద్యములు) వెలగపూడి దాసయ్యచౌదరిగారు, ప్రాచీనభారతసమరతంత్రము డి. యన్. శర్మగారు, శ్రీరామస్మరణాపూర్వము—(పద్యములు) జనమంచి సీతారామ స్వామిగారు, శకున్తలాపరత్నము—కొప్పర్తి నారాయణమూర్తిగారు బి. ఏ., ఎల్. టి., సాహితీసమితిసభ్యుడు, పద్మము—(పద్యములు) శృంగారకవి సూర్యరాయుడు గారు, వర్ణవికాసము—చిల్లిగి శ్రీనివాసరావుగారు, స్మరణ—శ్రీమాన్ బాలకవి ధూపాటి కొండమాచార్యులుగారు, జాత్యభిమానము—కొండ్లపర్తి వీరభద్రాచార్యులు గారు, కారదాతారావళి—విద్యాక కట్టి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు, భక్తిమార్గము—వారణాసి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు, యజ్ఞములు—వెదురుమూడి రామలక్ష్మీనర సింహారావుపంతులుగారు బి. ఏ., ఒంటరికాపుకన్నె (గేయము)—అధికార్ల సూర్య నారాయణరావుగారు బి. ఏ., బి. యల్., నైష్కగ్రంథములు—ఒకభిషగ్గౌడ, కాలభిక్రమి—(పద్యములు) నోరి నృసింహశాస్త్రి బి. ఏ., సాహితీసమితిసభ్యుడు, రసము - రసాయనము—కామముషి మృత్యుంజయవర్మగారు, కాకినాడ - కాంగ్రెసునం దెత్తిన యఖిలభారతీయస్వరాజ్యపతాకము—(పద్యములు) చాగంటి విశ్వపతి శాస్త్రిగారు, ఇంటియర్ ప్రెస్సెస్సు - భారతదేశమునకు లాభకరమా?—కందుకూరి ఈశ్వరదత్తుగారు బి. ఏ., ఆయుర్వేదసంస్కరణము—ముదిగొండ యచ్చయ్యలింగ శాస్త్రిగారు, కాలప్రభావము—దుర్భుషణంతి సీతారామశర్మగారు, ఆకాగ్యసాధన—బొల్లప్రగడ సుందరగోపాలరావుగారు, చిత్రపటములవివరము, ప్రకటనలు.

చిత్రపటముల విషయానుక్రమణిక

మహాత్ము గాంధీ - రంగులచిత్రపటము, లేబరునాయకుల పటములును, భారతీయ ఆంధ్రప్రముఖుల పటములును ఇతరపటములును బహురమ్యముగ ముద్రింపబడియున్నది.

నూతన సంవత్సరాదిసంచిక వెలులు

దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు 1.0-0 దినపత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాదారులకు 1-4-0 పారపత్రిక చందాదారులకు 1-4-0 ఇతరులకు 2-0-0 ప్రస్తుతము పోస్టులు రూపుప్రకారము 0-౫-0 రిజిస్టరు పోస్టుచార్జ్ అధిక మగుచున్నది. మీరే ముందుగ మణియూర్లకు పంపిన ఈఖర్చు తగ్గును. పి. పి. లు పంపినచో సామ్య మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రిక లంపంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును. సంచికలు తపాలాలోపంపుటకు తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకముగా చార్జి చేయబడును.

ఆంధ్రపత్రిక చందా ఏర్పాటులు

దినపత్రిక సంవత్సరచందా రూ. 24-0-0 అర్ధసంవత్సరము చందా 12-0-0 మూడుమాసములు చందా 6-4-0 షాసమునకు చందా 2-2-0 పారపత్రిక సంవత్సరము 1-౫-0 " " 4-0-0 పారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడును.

మీ సేవకు. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంజు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

7. రంబుకెట్టిప్పది, మృదాన్తు

(సత్యమేవ జయతే)

మా పితా విప్లవ ప్రదేశము

యా కూ బు వలు సేను గారి పర్యటనము

తత్త్వ ద్వి శేష క థ న ము

“అన్నము లేక అల్లాడు వారికి సహాయ మానక కము”

యా కూ బు వలు సేను గారు మలబారు విప్లవ ప్రదేశము నందు అంతటను పర్యటనము గావించి తిరిగివచ్చి యాక్రింది కథనమును ప్రతికలకు ప్రచురణార్థ మందిరి:-

నేను క్రిందటి ఆగస్టులో విడుదలైతిని. అప్పటినుండియు వక్షిణమలబారుకుపోయి 1921 ఆగస్టునుండియు 8,9 మాసములు మహావిప్లవసంఘటనములు గల్గిన ప్రదేశముల వీక్షించుటనకు కుతూహలముతో నంటిని. కాని మాలానా అజతుశోభానీ, దా క్షర మహమ్మదు మున్న సుకారతను ఆవిప్లవము జరిగిన ప్రదేశమును తోగిన అవస్థనూ నన్ను మాత్రము నిషేధింపజేయుటకు ప్రవేశించి నిర్బంధింపజేసెను. ఇంకొకటి కన్న నూరు మహాసభ ముగిసిన పిదప ఎరనాడు పులవనాడు తాలూకాలో పోవుటకు వీలగు శ్రేయా మార్గమెవని కల్గి కోటకు పోయితిని. నానాదత్త నన్నె టని పోలీసువారు కనిపెట్టియేయుండిరి. మెటూరుబండ్ల కంచెని వారు ఒక బండిని అద్దెనుపెట్టెను కంట్రాక్టుబిల్లుకొని రావటం లేదని కొట్టివేసిరి. అద్దెనుపొవు బండ్ల నేకములున్నను నాపని మీద తీసికొనిపోవుటకు చిక్కరకపోయెను. ఇతరుల బండ్లున్నను వారు పోలీసువారిభయమువలన యేదోసాకు పెట్టి యాయ వీలు లేదనిరి.

పోలీసుమాడావిడి

మార్చి 31 వ తేదీ మధ్యాహ్నము పోలీసు కఠోరనన్న క్షుత్త నాయుంటికి వచ్చి యెట్లుగలను నన్ను పోలీసుకుండ జేయు టకు ప్రయత్నించెను. అనిషేధింపజేయుటకు బోలీసునునని పట్టు పట్టు నెడల ఆయన నాకు కోటిసేనువలని వచ్చుననిగూడ చెప్పె ను. శోటిసేను చ్చి న మంచి దేయ ని యు, దానితో నిర్బంధనానికావనము పోలీసురాజ్యముల చిన్నములు మిగిలి యున్నవని స్పష్టముగ తెలియుననియు నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చి టని, అక్కడకు పోవుటలో నాయుడ్యేత్యము కుతూహలండ్ల తెచ్చుటకైవచ్చితియో, చచ్చిపోయినట్టియో, ఉదీయబడినట్టియో, మాపిలాల విరంతువులును అశాధులును యెట్లుండిరో, కారాగా రమున కిత్త ననుభవించుచుండెనవారల భార్యపిల్ల తెల్లుండిరో చూచి, వాటి ఎట్టిసహాయ మానకకమా దాని నేవధముగజేసిన వాగుండునో ఆలోచించుటకుమాత్ర మని నేనుజెప్పితిని.

ఈవిషయమునంతన సభోధనకైకొనిగారు జిల్లాపోలీసు నూపరింటెండెంటు విండిలగారిలో నివేదించిరి, దానిపై ఈ క్రిందితీర్పు నాకు వచ్చెను:-

ప్రయాగ్య, మీరు దయచేసి రాత్రి 7 గంటలకు ఎంప్రె సుహృదులనువచ్చి జిల్లామేజిస్ట్రేటు ధారకగారిలో మీఎన్నా డుప్రయాగమునుగూర్చి మాట్లాడిపోయెనా? మిమ్ములను అక్కడకు తీసికొనిపోయి మరలకవిషయముకు నాబండిని పంపెదను. ఇట్లు విధేయుడు (సం) ఓ. ఇ. విండిల్, జిల్లాపోలీసు నూపరింటెండెంటు.

ధారకగారు చాల నువారస్వభావులు నెమ్మదివారు. నేను ఆవిప్లవ ప్రదేశమునకుపోయి బాధతోగుంచుచున్న మాపిలకుటుం బములకు సౌకర్యములజేయుట కాంక్షన కెట్టి ఆశోపణయులేదు. నాయుడ్యేత్యమునెడ ఆయన సానుభూతిగల్గియుండి, యంతవరకు నివారణసదుపాయముల జేయువా రేమిపనిజేసినదియు అంతయు ను తెల్పెను.

ఎరనాడుప్రయాణము

నేను మరునాడు మెటూరు మలభముగ దోగటచేత ఎరనాడుకు బయలుదేరితిని. ఈప్రయాణములో వెంట చొదలి ఈ రు హా స ను గా రు ను, మొ హి యు డ్డి ను కొయ్యాగారును, చు హా మ్మ దు గా రు ను వచ్చిరి. మొదటి వారు పూనాజియేదవతోటిల్లిన బస్టాముకు వెండినవారు. రెం డవవారు నాతో కన్న నూరులో కిత్త ననుభవించిరి. మూడవవారు శిఖును బాటిను విశ్వవిద్యాలయమునందలి మాపిలవిద్యార్థి. ఆయనను మాలానా మేకతాలీగారు తాను కాకినాడలో మాపి ల సహాయమునకై తయారుజేసిన స్పీకరుకు తగినవిషయముల నుగంతుటకు పంపెను. నేను కొద్దమీద 160 మైళ్లును, నడి గాద 30 మైళ్లును, ప్రయాణముజేసి 21 స్థలములకు 3 కొబ్బ లో పోతిని.

కల్గికోట, తరిచ్చేరి, కన్న నూరునంటి పెద్దపట్నముల జూచినయెడల దేశమధ్యభాగ మెట్లుండెనో తెలియలేదు. మల బారులో గ్రామములే తక్కువ. ఇండ్లన్న యును పొత్తులు చుట్టు లతో గూడనగుట్టులమీదను లోయలలోనూ వ్యవసాయముజేయు పొలములలోనూ కట్టబడియుండును. కొన్నియిండ్లుచేరి యొకచో నుండు దానికే అంశము అనిపేరు. ప్రతిఅంశములోనూ దేశముఅని కేంద్రస్థానముకట్టి యుండును. ఇచట కొన్నియిండ్లు ఒకచాని కొకటి కలిసియుండి 2 వారుపొధగ నుండును. ఈమధ్య దేశము లో పోలీసుకానా, తాలూకా, బడి, జమ్మానుగిని ఉండును.

మేము పోయి మాచినఅంశములందు పూర్తిగ వహమ్మ దీయులైన నుండిరి. లేదా చాలనుండి వారేయుండిరి. ఎరనాడు వరకునాను తాలూకాను, కల్గికోట, పూనానితాలూకాలలో కొంతభాగమును విప్లవప్రదేశమై యుండెను.

ఎక్కడి పట్టణము డాక్టర్లుమే

మేముపోయినచోట్లెల్ల డాక్టర్లుయును బాధయును గను గొంటివి. ఏ అంశమునందుగాని కమముకు లోనుగాని మాపిల కుటుంబము లేకపోయెను. ప్రతికుటుంబములోనూ కొందరుపిదో విధముగ చనిపోయియో, గుండుదెబ్బతినియో, తగులబడియో, ఉరితీయబడియో, కైదులోనుంచబడియో, కొల్పోయి యుండె ను. మే మెక్కడుంటుంటున్న జూచితిమి. అందు విరుగుట ఒక ముగలితాతతో గూడ తెలుసుకోనుండిరి ఒక్క. 16 యేండ్లపిల్ల వాడుమాత్రము ఆకుటుంబమును 5 గురుస్త్రీలు 16 మంది పిల్లలు గల దానిని పోషించుటకు మిగిలియుండెను. ఈపిల్లవానికీగూడ కిత్తవిధింకీగాని దానిని జరిమానాకొంద మార్పిరి. దానినానున నెలకు రూపాయపా! చెల్లింపవలయును. ఒకకుటుంబములో 50 పాడించువారందరను పోయినపుడుస్త్రీలు, పిల్లలు, పుద్ధులు ఎట్లు జీవింపగలరో బట్టించుటకన్న నెలకీ వారుబాగుగనూపించుకోవనవచ్చును. మేము తల్లిగలో యిట్టేపోయితిమితినివచ్చుట కలన ప్రతిఅంశములోనూ నెందరుస్త్రీలకు పిల్లలసౌకర్యములు గావలయునో అంచనాజేయుటకు సాధ్యముగాకపోయెను. ప్రభు త్వమువారి లెక్కప్రకారము 12, 15 నందలనధ్య మాపిలకు చనిపోయినదియు, 12 వేలనుండి నిర్బంధించబడినదియు తెలియు చున్నది ఇప్పుడు కైదుగొన్న వారు 5 వేలకువెగానున్నారు. కైదుగొన్న వుత్తరీర్బంధితసంఖ్యకు ఒక్కొక్కరను 4 గురు ఆధా రము జేసికొన్నట్లు లెక్కజేసినను 80 వేలమందికి వైగా సౌకర్య ము గావలసియుండెను.

కన్ననివారల పనుచాయములు

భారతసహాయమును సేవధారుగానును, పూనాజియను కును, వక్ర్రాసు మాపిలకొప్పనివారణసంఘమును యాకాస్తూరిని గుండువారలకు చాలసహాయముజేసెను. వారిపనికి రెండులక్షల ను వ్యయముజేసిరి. మొదటి నివారణసంఘము పొందవులు బాధ పడుచున్నవారికి సహాయముజేసెను. ఈకమిటీవారు ఇప్పుడేసిన జానిలో కొద్ది సొమ్ముమాత్రమే మాపిలకుల ముట్టెనని తెలియు చున్నది. ఈ మాదానంఘములునుగూడ బాధజెనువారిలో కొలిపించుండిమాత్రమే సహాయము జేయగల్గెను. వారికన్న ధనము అ దరకును సహాయము జేయజాలదయ్యెను. అకేకచోట్ల పెట్టి సహాయమును జేరటము మేము కనుగొంటిమి. ఇతరచోట్ల జేసిన సహాయము బహుస్వల్పముగ నుండెను. ఇందుకు నిదర్శనముగ ఒక అంశములో కుటుంబమునకు వారమునకు 1-40 చొ! మా డు వారములుమాత్రమే కేంట్రుకుమిటి యిచ్చెను.

మాడుకమిటిలను ప్రతివారమును ప్రతికుటుంబమునకును పెద్దవానికి 3 కేర్లును పిల్లలకు 2 కేర్లుచొప్పునను బియ్యమునిచ్చె ను. వారు కట్టకొనుటకు గుడ్డలనుగూడ నిచ్చిరి. ప్రతి సంవత్స రమును ఇండ్లకప్పునలసినచోట్ల కప్పించిరి. చాలఇండ్లు మిగిలిన వాటికే దగ్గములేయబడెను. వాగు ఎక్కడెచు యున్నదో యని పరీక్షించుటలో ముగియునుగూడ వలలలేదు. నేను ముగియుటకు కొన్నింటిని నిష్పంఠించినవానిని చూచితిని. కొన్నిపూర్తిగాక నుయ్యెను. మరికొన్ని చాలవరకు తగులబడిపోయెను. కైలాకడ అరదికాతే భవనమును అందు అమూల్యములగు అరదికాత్రా

ప్రతులు 700 గ్రంథములున్న పుస్తకభాండాగారమును తగుల బెట్టిరి. కావున మాపిలకుల తిండిగుడ్డ సహాయముమాత్రమే గాక చలుడు కట్టుకొనుటకును, ఇండ్లు మరల కట్టుకొని కప్పు కొనుటకును సహాయము గావలయును.

కొంతకాలమైనపిదప ఈబియ్యపుముప్పిరి ఆ కమిటీలు మానికైచెను. పూనా, సహాయకసంఘము లికమిద కొబ్బరి పీచును త్రాడుగా చేసి తెచ్చియిచ్చిన స్త్రీలకును పిల్లలకును, బియ్యమునిచ్చుట మొదలిడిరి. 16 మూలత్రాడుచేసి యిచ్చిన యెడల మొదలు శ్రేణిబియ్యము నిచ్చుచుండిరి. పనివారలు మెల కువతో జేయుచుండునప్పటికీ కేరుబియ్యమునకు తయారుజేసి యియ్యవలసిన 16 మూపిల్ల 8 నుండి 8, 10, 12, 14 వరకు పెరిగెను. పూనాకమిటీ 3 నెలలు వేసిజేసి డబ్బు అయిపోయిన పిదప మానిజేసెను. కాని మద్రాసు సహాయకసంఘముమాత్ర మింకను పనిజేయుచున్నది. కాని పేరు కేంట్రుకు 6 నుండి రెండుకీ తగ్గించిరి. దానియొక్కనిధి 60 వేలుగూడ అయిపోయినది. కాని యిప్పుడు జరుగుచున్న కొద్దిపనియైనను దానికార్యదర్శి కొయా చానను కొయా చాతీగారు కొబ్బరివాడవరకము జేయువారగు టచేత నిండులకు స్వయముగ పెట్టుబడిపెట్టి నష్టము వచ్చిన కఠిందుచున్నాడు.

ఈకొబ్బరివార పరిశ్రమయైనను కొబ్బరితోట లెక్కమో నున్న కొన్ని భాగములలోనే జరుగుచు డును. కొబ్బరిచెట్లు పెరు గనిఅంశము లకేకములుగవు. ఇప్పుట్ల కొందరుస్త్రీలు బియ్య ముదంచి జీవింపెదరు. కొందరునర్తకులు పొట్టుచీసినంగుబియ్య ము విచ్చెదరు. ఆపొట్టును దీసి దానిని నర్తకులకోలేక కలపకొడ్ల లోని ఏనుగుల యజమానులతో అమ్మెదరు. పూనాకమిటీవారు ఒక్కొక్కరకు కొంతదబ్బును 10 రూపాయల కక్కువగా కుండ నిచ్చిరి. కొందరుస్త్రీలు దీనిని వాచియునుకొని బియ్య ము కొమ్మొనుట కుపయోగించుకొనుచున్నారు. ఈ కమిటీ వారిచ్చిన 10 రూపాయలకు సంతోష మునుబోయి ఒక స్త్రీ మాకు గాన్సిం చెను. ఆ మె అ డ బ్బు లో కీ వ నము జేయుచున్నది. ఆమెవ్యాపారములో నింకను ఆ రూపాయలున్నవి.

ఈబియ్యపు వ్యాపారము జేయు స్త్రీలు బహుస్వల్పము. మిగిలినవారు మాడుచుజేయున్నారు. కొందరు కట్టెలరి అమ్ము చున్నారు. ఈసంవత్సరము ప్రాగురైదడకనుండి వచ్చుకర్ష మా లేకపోవుటవలన పంటలులేవు. పొలంపనియేమియును స్త్రీలకును పిల్లలకును లేకపోయెను. కాఫీ టీ నాట్ల కవేనుపని కొరకునే మాయని వైవాదతాలూకాకు బోవుచున్న స్త్రీలను చాలమంది ని కొడ్డుమీదజూచితిమి. చాలమంది అచటికి అప్పుడే కలస పోయిరి. చాలమంది చరిత్యరముచే చనిపోయినగుడ మాకు తెలిసినది. ఈకాఫీ, టీ, నాట్లకుగూడ పనివార రెండవో గలరని నాకు తెలిసెను. పిల్లలచేని స్త్రీలుమాత్రమే యిండ్లు విడిచిపెట్టి పోగలరు. పిల్లలుగలవారికి మరొక దుర్భరముగ నున్నది.

మాపిలాలస్థితి

ఈభాగములలో మాపిలకొంతవారు దరిద్రులై యున్నా రు. వారు చాలనుండి హిందూభూస్వాములు శిశ్నివద్ద భూము లను నేద్యముజేయుటకు దీసికొందురు. ఈశిశ్నిలు మాపిలాల బహుక్రూరముగ హింసించుచుండురు. జీవనములోనిట్టి అసంతృప్తి కరపరిస్థితు లుండుటచేతనే దక్షిణమలబారు మాపిలాలనిరాశురై యెండురై న లెగబడుచుండురు. ఇదివరలో మాపిలకుల జీవనము నెంతయో కష్టముమీద గడపుటచేతనే వీరల ఆర్థికస్థితి మరి డుర్భరమయ్యెను. విప్లవముతో నయ్యది మరింత అధోగతివలెనె ను. చావుగాని కైదుగాని రిశ్మించుకొన్నవగనాకు నెలకు 1 నుండి 30 రూపాయలవరకు జరిమానాలను చెల్లించుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారు ముందువాటి కైదుకొడుధించి వీరి నందరిని పెట్టుకొనుట యొక్కడనని అక్రమముజరిమానాకొందమాత్రు ఆజ్ఞ జేసిన రెండేండ్లును యాజరిమానాను చెల్లించుటలు జేసిరి. ఈ జరిమానాలతో మాపిలకుల యెన్ని విధములకో కష్టములుగల్గు. ప్రస్తుతము పనిలేనికొబ్బరిలో పొట్టుగడ టయే కష్టమగుచున్న ది. కుటుంబములో మిగిలిన మగవాళ్లందరును కైదుపెట్టుటవలన భారమంతయు ఆతని నెత్తిపెడి యెందరినో పోషింపవలసి యు డును. ఇంతేగాక మధ్యగుప్త్య పోలీసువారు పిలిచినపుడెల్ల కక్షమనుండవలయును. ఏమూత్రము ఈ అన్న సర కొట్టోకోసి కిత్తననుభవించుటలు జేసెదరు. కావున యిట్టి బూటకస్వారం (త్రయమునకుబయలు కైదులోనికిపోయి కిత్త ననుభవించుటనే చాల మంది వరించి న్ను ఆశ్చర్యములేదు. మేముపోయిన యాప్రదేశము నుండి 300 మందిని మరల అరెస్టుజేసి కైదులో పెట్టిరి.

కార్య భారము

దక్షిణమలబారులో మాపిలకొంతవారు బిట్టుండ, వారిని పూర్వ పు స్థితి లో ని కి వే చ్చుట కు త R నం త R

సాక్షర్యములతో యుటయే తమ ప్రముఖములగుటచే యెంతయును సులభముగాదని తెలియగలదు. ఒకటి ప్రభుత్వమువారిని మాసికాల్పించింది విడిచిపెట్టినది కొంతనూ, జరిమానాలు తీసివేయవలెనని కోరినను, వాళ్లు తీసివేయలేకనే ప్రభుత్వమువారును భారతమువారును మాసికాల్పించి ఆర్థికస్థితిని జక్కపరచి వారలకు విద్య నేర్పి కాంతిదీపమునే రాట్లుజేయుటకు యంతరాయములేమియున్నది.

ఇంతవని తేయవలసి యున్నది గదా యని మనము చేయగలగొద్దిననుచేయకుండ వెనుదగ్గరాదు మనము వెంటనే సహాయము చేయవలసియున్నది. ఇంటి దిక్కులేక అన్నములేక మాడుత్రీలను పిల్లలను రక్షించుటయేయిస్తున్నది. ఈజాతిభవిష్యత్తు అంతయు వాస్తవికాధారపడియుండుటచేత పిల్లలనుముఖ్యముగ రక్షించవలయును. బాగ్యవంతుడగు మహాత్ముడియగు ప్రతివారము ఒకమాసికాల్పించి పెంచుకొని వానిభుక్తుకు విద్యకు రెండేళ్లపాటు నెలకు 10 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టుట మంచిదని మాలాదాపాతకతీగారు గావించిన విన్నపము యుక్తముగను సమయానుకూలముగ నున్నది. నేను దక్షిణమలబారులో విచారణలు సల్పినది మాలాదాగారు గావించిన యీసూచనలు ఆచరణలోపెట్టు నుద్దేశముతోనే యుండెను.

భూశాశ్వతములకు కల్గికోటలో నొక అనాధశరణాలయమును స్థాపించెను. అందు నూరుమంది బాలురను బాలికలను పెంచబడుచున్నారు. ఈ ఆలయమునందు ఒక్కొక్కపిల్లకు భోజనము, గుడ్డ, దుడ్డుకొండ నెలకు 7 రూపాలు ఖర్చుగను. ఈజమయి రన్న డబ్బుతో యంతకన్న యెక్కువమందిని పోషింప వలె లేదు. తిలుగుగాడ తన పిల్లలను విడిచియుండుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. కావున యిట్టి ఆలయ మొక్కటుండిన యేదో కొంత యనికి మాత్రము సహాయము చేయగలము.

కావున పిల్లలను తల్లిదండ్రులేయించి పిల్లలను చూచుచుండుటకై తల్లికి కూలికొండ అన్నము పెట్టవచ్చును. మాసికాల్పించి పిల్లలను యెంతయో ఖర్చుగారు. అదా కానిపెట్టి క్షేమవిధములకొంటే కొంతకొంత త్రీచాలును ఆ పేరుమాత్రము 5 రూపాయలను 14 యేండ్లకు తక్కువపిల్లలకు ఒక్కొక్కగకు 2 రూపాయలనిచ్చెదను. ఏలే ఆపె ఆపిల్లలను యంతకై 5 మైళ్ల దూరములో నున్న యెడల బడికిమాత్రము పంపవలయును. ఈ విధముగ 10 రూపాయలతో యెడల పిల్లలను తల్లిని పోషించి నిధి పరిపాలన ఖర్చులకు నూటికి 10 వంతున మిగల్గుచును.

ప్రతి అంశములోను ఒకపాతకాలయొగలదు. ఆపాతకాలలకు బోయిచూచింది. మాసికాల్పించును బాలికలను అక్కడికి చాలమంది నమ్మటచేడ సంతోషమయ్యెను. బాలికలు బాల్యవరకే విద్యయం పొందగలిగి వ్రాయను చదువను నేర్చుకొని నారు. ఉన్నత తరగతులలోగాడ చాలమందిగలరు. కొందరి కొట్టిలోని తాలూకాలోను నూరులలో 8 వ తరగతివరకు నేర్పబడును. అందు 20 మంది పిల్లలుగలరు. వీరిలో 20 మంది మాసికాల్పించి నూటికి 75 మంది బాలురు దూరమునుండి, కొందరు 5 మైళ్లనుండి చదువుకొనవచ్చెదరు. విద్యార్థులు బహుదరిద్రులు. వారికి చాలమందికి పునకములుగాని, పరికములుగాని, పెన్నలుగాని లేవు. అన్ని బళ్లలోను కొరతను కెప్పు బడును. అరి కొడు లో వ్రే పట్టు లో యరు నూ గు లు ను, హయ్యరు బోర్డుములను గలభి. ఆలోయరు నూలులో కొంత నేర్పబడుచుగాని హయ్యరు నూలులో లేదు. ఇచటి మాసికాల్పించి ఒకరిద్దరు హిందూసాని ఉపాధ్యాయులను పంపుమని నన్నుగోరిరి. మరేయోళ్లములో మతసంబంధముగ నాజ్ఞయము లేదనియు ఇస్లాము మతక్షేత్రము గావలెనన్న ఉరుదు నేర్పు కొనవలెననియు వార కనుగొనిరి.

కొన్ని నిర్దిత ప్రదేశములలో మాసికాల్పించి నిర్బంధ ప్రారంభ విద్యను ప్రవేశపెట్టవలెనని మాసికాల్పించి విద్యావిచారణ సంఘమువారు గావించిన సూచనను మద్రాసు ప్రభుత్వమువారుంగీకరించిరి యీ సందర్భమున కెప్పుచున్నారు. ఇందువలన పాతకాలల సంఖ్యయు యిప్పుడున్న వానిలో వనతియు త్వరలోనే యెక్కువగును. చివరపటికిని కొన్నిచోట్ల 2, 3 మొదటి తరగతు లుండునటుల మక్రములను ప్రారంభింప వలయును. నెలకు 12, 15 రూపాయల గ్రాంటును సామాన్య కొంతదబ్బు నున్నచో ఉపాధ్యాయు డొకడు మక్రమును ప్రారంభింప వచ్చును.

వైస్రొము ప్రకారము 4 మొదలు 14 యేండ్ల మధ్య నున్న బాలబాలికలకు మాత్రము యేర్పాటుజేయబడినది. పాలుత్రాగు పిల్లలకుగాడ ఆలోచింపవలసి యున్నది.

పడునాలుగేండ్లు అంతకుపైగా నున్నవారిని గూర్చి తల్లిలుగాని యెవరు గాని అంతర్దృష్టి నక్కరలేదు. వారిలన నెట్టి ఆలోచనముండదు. పిల్లలరేని త్రీలతోపాటు వారికిగాడ వనిజాపవలయును. ప్రాథమికవిద్య బొందిన పిల్లలలో తెలివైనవారున్నయెడల ఉన్నతవిద్య బొందుటకు పారిశ్రామిక పాతకాలలలో ప్రవేశపెట్టి నెలకు 3 నుండి 10 వ

రక నువకారవేతనము నీయవచ్చును. వారిలో కొందగు జమయతు అనాధశరణాలయములో నుంచిన వారిగు ఖర్చును ఆలయాధికారుల కొసంగవచ్చును. జమయతువారు కల్గికోటద్ద భూమిని సంపాదించిరి. అచట నీ అనాధశరణాలయమును నిర్మించి పారిశ్రామికపాతకాలను ప్రారంభింపవలెనని దలంపచున్నారు.

ప్రచారకులు గావలెను

ఈస్కొమును పనిజేయుటకును మాసికాల్పిల్లలను పెంచుటకును కొంతసిబ్బందిపనివారు గావలయును. వీరి తల్లిలుపిల్లలు సహాయమును బొందుచున్నారో ఒకరిద్దరులో రెక్కయింనుటకును ప్రతి నెలయు వారికి గావలసిన సహాయము నొసంగుటకును, వారల చదువువిషయమై వైస తనిఖీజేయుటకును స్పాల్దమును కాచుకొనకుండ త్యాగముతో పనిజేయువారులు గావలయును. ఈనిధిని కాచుటకు క్రొత్తనిర్మాణ మక్కరలేకుండ నే నీ ప ని ని భూ నా జ మ య తు క ప్ప గించె ద ను. అందు ప ని జే యు వారి లో త మ త మ ధన్యులను చిత్రకుడితో భక్తితో నిర్వర్తించువారుగలరు. వాదరి నూరుపాసనుగారు యూనివర్సిటీకార్యమునందు 2 1/2 సంవత్సరములపైగా పనిజేయుచుండిరి. ఆయన మరేయోళ్లమును నేర్చుకొనెను. బాగామటలాడును. జయనగూడ ఒక మాసికాల్పించి వారిలో జీవించుచుండెను. ఆయన పరిస్థితులను బాగ్రత్తగ దెలిసికొనెను. మాసికాల్పన సాక్షర్యముల జేయునందర్భమున పరిష్కారము గావలసినసమస్యలనేకములగూర్చి బాగుగ నాలోచించెను. కావున ఆయనవంటివారలే ఆపనియందుండవలెనని కనుగొనుచున్నాను. అట్టివారిని ఆజమయతే సంపాదించగలము. వైశిష్టావశ్యావ్యయము యంతకన్న అంతయందె. అందులకు యిప్పుడు పనిజేయుచున్న నిర్మాణమున తోడుజేసికొని పనిజేసిననే పిలగును. నెలకు ఒకరూపాయ మిగులుటయదగా ఆనెలకును మరియొక పిల్లను పోషించుటయే యగును. కేంద్రము కిలాఫతు కమిటీగూడ తాము నివారణ సమస్యములకై యిప్పుడులచిన 42 వేలను జమయతువారు ప్రయోజనపరచెను.

కావున 2 వేలనుండి తల్లిలకు నెలకు ఒక్కొక్కకు 5 రూపాయల చొ॥ 10 వేలును, 14 యేండ్లకు తక్కువ పిల్లలు 10 వేలనుండి 2 రూ॥ చొ॥ 2) వేలును, 14 యేండ్లపైగా పిల్లలకు జేయుచుండి 7 రూ॥ చొ॥ 1 వేలును మొత్తం నెలకు 87 వేలు ఖర్చుకు గావలెను.

భారతదేశమంతటను అన్ని జాతులలోను మాసికాల్పిల్లలను పెంచుకొని నెలకు 10 రూ॥ చొ॥ లేక రెండేండ్లకును విద్యకును పోషణకును మొత్తం 240 రూపాయల ఖర్చులకు 4 వేల మంది బాలకుల కచ్చుకుగాడు.

వైస్రొము ప్రకారము పిల్లల తల్లిల రక్షణము మాత్రమేర్పడినది. 14 ఏండ్లకు పైచాత ఉన్నతవిద్యకు తగినవారు, పిల్లలరేని త్రీలు 14 యేండ్లకు తక్కువవారు వదలివేయబడిరి. పిల్లలకుగాడ యేదో విధముగ సహాయపరచును. జమయతు మరల కొబ్బరివార పరిశ్రమను ప్రారంభింప నుద్దేశించినది. అందులకై ప్రత్యేకముగ 12 వేలనుంచినది. సహాయక సంఘముగూడ యీవార పరిశ్రమను సాగించుటకు నిధి నేర్పాటు జేయవలయును. వారమునకు 100 మంది త్రీలకు పనిదొరకుటకై 75 రూపాయలను పెట్టుబడి పెట్టవలయును. తయారైన తాడు నమ్ముటకు లే నెలలు పట్టును; గావున మూలధనముకొండ 6 వేలకుపైగా నుండవలయును. ఇందు పనివాళ్లకు యిరురులేచేదానికన్న నెక్కువయిప్పువలన నూటికి 7 నవ్వుమొకటి గలను. ధరలు హెచ్చుతగ్గులనుగూడ ఆలోచింపవలయును. సహాయక సంఘకార్యదర్శి యీ వారవక్రము జేయువాడగుటచేత తయారై నదాని నాయనయే అప్పటికప్పుకు కొను కావునవ్యాపారములో డబ్బు వారముకన్న యెక్కువ నిలవ యుండదు 15 వందలు రూపాయలు పెట్టుబడిపెట్టి సహాయక సంఘమువారు జేయుచుండి త్రీలకును పిల్లలకును పని గల్గించు నపుడు భూనాకమిటీవారు 6 వేలు మూలధనము 100 మందికి మాత్రము పనిగల్గించుచున్నారు.

సహాయక సంఘమున కిప్పుడు నెలకుఖర్చులు 180 రూ॥ యగుచున్నవి. నాతమిద నవ్వుము 200 రూపాయలు వచ్చుచున్నవి. ఈవ్యాపారము పెద్దయెత్తుమీద రెండుకమిటీలను జేయునెడల ఆఖరుకు నెలకు 2 వేలనకు కావలయును. ఈపని 2 సంవత్సరములగుటకు 50 వేలనిధి కావలయును.

నేతపరిశ్రమము

భారతదేశక సంఘమువారు సహకార పద్ధతి వైని తానుకురైలుప్రేషనునంద 85 వేలు పెట్టుబడిపెట్టి నేతపరిశ్రమను స్థాపింప నుద్దేశించుచున్నారు.

యవజన క్రైస్తవ సంఘకార్యదర్శియగు జాకోబీగారు రెండు రాత్రిపాతకాలల స్థాపించి ఒక దానిలో తానే ఉపాధ్యాయుడగు నుండుటయేగాక ఒక వైద్యకాలను స్థాపించి తానే హామానెరితు వైద్యుడగునండి అరికడులో సహకార సంఘమును స్థాపించుటకు కొందరు ప్రోత్సాహపరచెను. వారు ఒకచేయ్యమునుగొని నేతనేర్పుట కొక ఉపాధ్యాయుని నియమించిరి.

వై రెండునేత పాక్షరీలను యాకోబ్యురైతాడు పరిశ్రమ జరుగుచోట్లనే గలవు. ఇతర ప్రదేశములలో నేతపరిశ్రమములు యీ ఆలోచనలేదు. ఇచట ఒక్కొక్కరు 10 రూపాయల మూలధనముతో జేయుచుండి త్రీలు విద్యము వ్యాపారము జేయగలరు. ఇంతేగాక యీ ప్రాంతములలోని వివిధ పరిశ్రమలను ప్రవేశపెట్టవలయును. కొయినాసను కొయినాదీగారు కాత్రీలను తయారుజేయుటను మొదలుపెట్టినవనియు వానికి మలబారులో మంచి అమ్మకము గలవనియు కెప్పుచున్నారు.

నేరు రాటమునూట అనుకొంటిగానికల్లెలో జరుగుతువారి అనధిగము బాదె ప్రోత్సాహకముగలదండెను. అచట 600 రాటములను అరు నెలలు పనిజేయించిరి. రెండేండ్లకు ఖతీ దుజేయు తేలికము త్రీకి క్షాత్రికిత 5000 గా ఆమె కొనాకు అర్థశాఖిరీదుజేయు నూలును మాత్రము తయారు జేయగలెను. అంట కియారైన నూలకేయును అమ్ముడుపోక అట్లే బుచ్చుది. రాటమును తగినముల కిరీతింపి చూచిరిని నేను తలపెను. ప్రతిటటుంబునకును ఓక రాటమును దూదినిచ్చినయెడల త్రీలీదని బాగుగ నేర్చుకొని కొబ్బరి పీచు తాకుజేయుటలోనితే నూలును తయారుజేయు 60 యండు గూడ నిపుణత కేలియ్యముగకు యెక్కువ నూలు నేతయూ జేయగలరు. ఈనూలు వచ్చుటతోడు చుట్టుప్రక్కలనేక కిరీతకు యెడల టుంక ఈతయారైననూలును నేయుటతోక విల్లునూలును చూడ నేయవచ్చును.

కొబ్బరికెట్లెరి యీ ప్రదేశములలో పరిశ్రమను స్థాపించుటకు కనీసము 50 వేల రూపాయలైన కావలసియుండును.

ధనసహాయ మువసరము

ఈజమ నేను కెప్పుడుజేనగా, హిందువులైనను, మహమ్మదీయులైనను, సిక్కులు, పార్సీలు, క్రైస్తవులైనను, రాజకీయవేత్తలైనను కాకపోయినను, అధికారాలైనను అధికారాలైనను, మాసికాల్పించెను, పిల్లలను హాయముజేపవార్జునముతో 5 మంది నామగాబిండిరింపవలెనని నేను నాజేయుటకు విజ్ఞప్తి జేసికొనుచున్నాను. ఒక్కొక్కరులచేతగా కాలమంది మాసికాల్పించెనవార్జునముతో లేదా క్రైస్తవులకప్పుచుండు. ఆకాలిమిగియున్నవారిని రక్షించి వారి పిల్లలకు సహాయము జేసి భారతదేశమున కుపయోగముగ వాడునటుల విద్యావిశేషముల నేర్పకుంజేమే ఆ మాసికాల్పించిరియను శిష్యులయెల్లగా నెవ్వరైన వివాహము గాగదు.

అట్టిది భారతదేశమునకు మహాద్రవ్యమే యవలయును. మాసికాల్పించెనుకొని యెక్కువపుష్కలజేసిన మహావల్లభులూ మాసికాల్పించెను వారిక కల యును కిరీతిని కెప్పుడు గా వారు కైర్వ వతును, క్షాత్రుం గులును, కమ పడి పని జేయు వారు కనుకలప వారికి నానీకాతురంతాముల ననుసరించి విద్యకే పిల్లల సిక్కులు, రజపుతులు, కటానుజారుల వారి కతే సాహసపారునయ్యుటల వారై భారత బాలి గారవమును గా నూడగల్గుదురు. పాలము నకు కొలలి లకు రూప్యముల సహాయము జేయలేక మాసికాల్పించి దానిని కళిత నిమ్మల బాతీయార్యులకొన్ని వేలుగాడు త్రీలను పిల్లలను పోషించుటకు నెక్కువవిధానము నుక్తమునైన ప్రదుత పనితులలో భవము చేయుట కొలదిమాత్రము పని యిచ్చుది యే నే ను గా విం చు నీ విన్న క మ న త తగినముల భారతదేశములోని రోగ్య రంతు లగు జాతులు ఎంతటి యాదావ్యముతో సహాయము గా విం చెదకో దావై నీలవాయు కార్యపరిమిత ఆధారపడియుండును. అన్నిజాతులు లన్ని పక్షముల వారు ను యీ నేనను మో లీకతు కే యు విన్న క ము లాలకించి తోడ్పడిరిని గు పతిలు చేతనైన సహాయమునం దిను జేయుజనియు నేను కమ్ముచున్నాను.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

సామాన్యవస్తుబహిష్కరణ ప్రచారము

9000 రూపాయల మొసంగిరి

బ్రిటిషు సామాన్యజనులందరి ఏకతమునండిగాని సానుగులను భారతదేశమునకు దెప్పింపకుండదని కేసులులకు కాగుగా బోధించుటకు ప్రచారము నిమిత్తము కృషియుటకు బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు 9000 రూపాయల కొనంగిరి. (ఆ. (2))

ఆంధ్ర పత్రిక

రక్తాక్షి సంవత్సరాదిసంచిక

తయారయినది

పక్షానాన సంవత్సరాదిసంచిక తయారై చందాదారులకు వరసక్రమముగా పంపుట ప్రారంభించినాము. చందాదారులు స్వీకరణకై స్వీకరించెదరని ప్రారంభించెదము.

సంవత్సరాదిసంచిక అక్టోబరు లేని చందాదారులు దయచేసి ముందుగా తెలిపినయెడల మాకు పోస్టుఖర్చులు దండగా గాకుండును.

వ్యవస్థాపకుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1974 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 11 వ తేది

శుక్రవారము

ఆత్మీయసరిచట్టము

బ్రిటీషు ప్రభుత్వద్వైతే, హైందవ స్వపరిపాలన సమస్య అంత ముఖ్యమయినదిగ గురించి లేదు. దీని నెప్పుడెక్కడనుండి వచ్చినది? అందరే లేదు. లేబరు ప్రభుత్వము వారు పార్లమెంటు సభలో ఎప్పుడో యోచించెదరటం. ఈ లోపుగ లేబరు ప్రభుత్వము నలుచనో నలువదో ఎవరు చెప్పగలరు? అధిపతి రాజ్యాధిపతీయ సమస్య పట్ల గూడ ఆతరుమెము గనుపించును. శాంతి మను ఓరిమి: మీరు బోధించుచున్నారు. ఇంకను ఎన్ని యోవిషయములు గలవు ప్రజల మొదలను పాటించువాడు మాత్రమే లేదు. కాని అన్నింటి: న్నును ముఖ్య విషయమేమి? వెంటనే పరిష్కరించవలసిన చట్టమేమి? హిందూ దేశం సేనాధిపతి మాతృదేశమునకు బోవుటకు కుతూహలము జూపుచున్నారు. రాజప్రతినిధి గూడ ఒక్కమాట మి: రుజేసి రావచ్చును ప్రస్తుతపు చట్టము ప్రకారము మీరు గాని రాష్ట్రముల గవర్నరులుగ ని, తమ పక్షముగియు వంకు హిందూ దేశం ను విడిచిపెట్టి బోవుటకు వీలులేదు. అటుల విడిచిపెట్టునెడల వారి స్థానములు ఖాళీయగును. ఆస్థానములందు క్రొత్త వారిని నియమించవలసినవచ్చును అట్టి యిబ్బంది గలుగకుండు, చట్టమును మార్చి పాలకుల రాకపోకలకు వీలు గలుగజేయుటకు, బ్రిటీషు ప్రముఖులు కట్టుబట్టుచున్నారు. మీ ప్రయత్న మెంత శ్లాఘనీయము! కై అధికారులు హిందూ దేశమునం దుండవలసింది అయిదు సంవత్సరములు మాత్రమే. సంవత్సరమునకు సగభాగమునకు బైగ ఉన్నతచర్యలకుంకులపై కాలముగ: పి, వీరుశరీరములకు పడి లిగులకుండు కాపాడుకొందును. మిగిలిన దినములో దేశమునందంతటను పర్యటనముల గలుపుచుండురు. సన్మానముల బడయించుదురు. వినోకముల పినోకములకు వెడలుచుండురు. ఇట్టిస్థితిలో మా సమైక్యమువలె గడచిపోవుట సహజము. ఇన్ని సౌకర్యములున్నను చాలక, మీరు మధ్య మధ్య ఇంగ్లండుకుబోయి తిరిగి రావలయుననుట మీ చిత్రమో యూహించవచ్చును. మీరికి బదులింకొకరిని నియమించుచుండవలయునుగద. బ్రిటీషు

ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశ్యములను మీరు స్వయముగగనుగొన వీలుగలుగుననుట వ్యర్థవాదము. అనుదినము తలపాటలు హిందూ దేశము ఇంగ్లండులమధ్య పరుగిడుచునే యుండును. ఎప్పుటిసంగతి యప్పటికీ, ఒకానొకరు దెలియుచునే యుండును. ఇవిచాలక, పాలకులు స్వయముగబోయి ఇంగ్లం దేశాధికారులతో సంప్రతించుచుండవలెనా? ఎంతకాలమునుండియో, ప్రాతచట్ట మమలలో నున్నది. పాలకుల కెవ్వరికిని ఇబ్బందిగలిగినటుల దోచదు. సర్వసృఖ మాలమధ్య అయిదు సంవత్సరములును అయిదు రోజులవలె గడచిపోవుచున్నవి. అయినను నేటికీ చట్టమునందు మార్పుగ వలసివచ్చినది. సి వి లు సర్వీసు ఉత్త్యోగులవేతనాదులను హెచ్చుజేయుట కై వెంటనే గాయల్ పబ్లికు సర్వీసు కమిషను నియమించబడెను. గవర్నరు, గవర్నరుజనరలుగార్ల కెక్కుడునుఖము నిచ్చుటకు వెంటనే ప్రాతచట్టము మార్పు జేయబడుచున్నది. ఇట్టి విషయముల గూర్చి మందు వెనుక ఆలోచనలే యుండవు. తడవాలి:ండదు. తర్క మి:మి:ంసలుండవు. బుద్ధి పుట్టిన కార్యము సఫలమగును. ముప్పదిమూడు కోట్ల భారతీయులసాభాగ్యమున కత్తవసరమగు విషయములగూర్చిమాత్రమే, ఆలోచన:ంతుండక. ధర్మసంహేదాము లెప్పుడును బాధించుచునేయుండును. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధాన వైఖరి కిది నిదర్శనము. ఇంతకు పూర్వము ఇండియామంత్రిగ నున్న పీలు ప్రభువుగారు హైందవపాలకులు ఇంగ్లండువచ్చి వెడలిపోవుట కేర్పాటులజేసెడి క్రొత్తచట్టమును ప్రభువులసభలో ప్రతిపాదించిరి. పబ్లికు సర్వీసు కమిషను నియామకమునకు కారకులువీరే మంచి అనుభవశాలులగువారిని ఉన్నతచట్టలకు నియమించదలచునెడల, వారు హిందూ దేశమును మధ్యమధ్య విడుచుటకు వీలుండవలయునట. అట్టి సౌకర్యము గలిగించుచో, కలుపు రీకదపుల నలంకరించెదరటం. అత్యుగాక, రాజప్రతినిధిగారు ఇంగ్లం:కుబోవుచో, సంగతి సందర్భము లెటుల నున్నవో గమింపగ లు గుదురటం. పీలు ప్రభువుగారి యూహలు కోట్లలుదాటుచున్నవి. క్రొత్త మార్పుజేయుచో, భూతల స్వరమే:కునని మీరు తలచుచున్నారు. ప్రస్తుతపు ఇండియామంత్రియగు అలివియరు ప్రభువుగారుగూడ, క్రొత్తచట్టము నాశీర్వదించుచున్నారు అతిత్వరితమగ సీచట్టము శాసనము గావలయునని కోరుచున్నారు. వీరిశ్రద్ధ నెంతని కొనియాడగలము? ఇట్టిశ్రద్ధ హైందవసమస్యను పరిష్కరించుపట్ల వీరికుండిన బాగుండును. హిందూ దేశమునకు బ్రయోజన మేమాత్రములేక, పవ్తదాయకమగు నిట్టిచట్టము లెంతనులభముగ స్పృహపడునో, లాభకరమగు కేర్పాటులెటుల వెనుక పెట్టబడునో, యింద నుబట్టి కనుగొనవచ్చును.

మహాత్ముని పందెము

స్ట్రెబ్బుగాంధీ ఒడంబడిక ననుసరించి, దక్షిణాఫ్రికాలో నికముం డెట్టి నిర్బంధములను విధించుకుండుటయగాక, వెనుకటి నిర్బంధములనుగూడ తొలగింపవలయును. ఇట్టి ఏర్పాటు జరుగుటచేతనే భారతీయులు క్రొత్తగ నెవరును బ్రవేశించకుండుటకు గాంధీ మహాత్ముడు వెనుకనంగీకరించెను. స్ట్రెబ్బు గారు తమ వాగ్దానములను గాలి కెగర జిమ్ముచున్నారు. క్రొత్త నిర్బంధములను విధించుటకు తమకు హక్కుగలదని, డాక్టరు మంత్రిగారు ప్రతిపాదించుచున్నాడు. గూడెము లచట్టమును ప్రవేశ పెట్టుటకు తమకు హక్కుగలదని మీరు సిగ్గువిడిచి

బలుకుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముడి వారపు యంగు ఇండియాపత్రికలో వ్రాయుచు, దక్షిణాఫ్రికా అధికారులతో కందెమువైచుచున్నారు. నిష్పక్ష పాతమగు న్యాయస్థానమునేర్పరచి, స్ట్రెబ్బు:ంశి ఒడంబడిక కర్తమేమియో మీరు నిర్ణయించునటుల దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుచో, ఇండియా ప్రభుత్వమువారట్టి ఏర్పాటుజేయవచ్చును. తాము అసహాయవాదులమయినన, అట్టి న్యాయస్థానము ఎదుట ఒడంబడిక విషయమై వాదించెదమని, మహాత్ముడు దెలుపుచున్నాడు. దక్షిణాఫ్రికా యిట్టి కందెము సంగీకరించునా? మరి యొక ట్రాన్సువాలు చట్టమునకు. వ్యాఖ్యానము జేయవలసి వచ్చినపుడు తగాదారాగ, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ట్రాన్సువాలు ప్రభుత్వమువారును మధ్యవర్తుల పరిష్కారమునకు పంపిండుల మహాత్ముడు జ్ఞాపకము జేయుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు మోటుబలమునే నమ్ముకొని నపుడు, ఇట్టి సామ్యమార్గము సంగీరించెదరని తోచదు. ప్రస్తుత దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము దొలగి, మరల ఎన్నికలు జరుగనుండుటవలన, గూడెముల చట్టము విరమించబడినను, మరల దీనిని ప్రవేశపెట్టక మానరు. స్ట్రెబ్బు కక్షమువాడే గాక, జాతీయ పక్షమువారు గూడ భారతీయులను పీడించుటకు ముందంజవైచుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో వాం కోర్కె నెగ్గక మానదు. కాని గాంధీమహాత్ముడు వైచిన పందెమును దక్షిణాఫ్రికా యంగీకరింపక బోయినను, ప్రపంచదృష్టి దానివంకకు తిరుగగలదు. న్యాయాన్యాయములు నాగరిక ప్రపంచమునకు గోడరింపక మానవు.

సంస్కరణ శాసనము : ఇండియా ప్రభుత్వవిచారణ

రంగారూర్లు ప్రభుత్వము గోరిన రాయల్ కమిషనుగాని, నెహ్రూ ప్రభుత్వముగాని రౌండు టేబిలు సమావేశముగాని లభింపక, తుట్టతుదకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి విచారణయే సఫలమగునని దెలియుచున్నది. ఇట్టివిచారణవలన ప్రయోజనములేదని, సర్. పి. యస్. శివస్వామి అయ్యరు గారుగూడ తెలిపియుండిరి. ఎవరెటుల హితమొసగినను, అధికారవర్గము తనత్రోవనగాని నడవదు. ఇండియా ప్రభుత్వవిచారణవలన సఫలమేమిగలుగును? సంస్కరణ శాసనమున ముఖ్యమాత్రములు మార్పు జెందవు. పార్లమెంటు సభవారు హిందూ దేశపు స్వరీపాలనార్హత నెప్పటికప్పుడు పరీక్షజేసెనరనియు, తమ ఇచ్చినచ్చిరీతిని స్వరీపాలనాశకలములను ప్రసాదించెదరనియు, సంస్కరణ శాసనపు పీఠిక దెలుపుచున్నది. అట్టిపరతులకు హిందూ దేశమేమాత్ర మంగీకరింపదు. హిందూ దేశము స్వయంనిర్ణయాధికారము గోచరున్నది. పార్లమెంటు సభవారి యాగ్రహానుగ్రహములపై నాధారపడియుండుట కిచ్చగింపదు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారి విచారణ, మూలాధారములను కదలించక, సంస్కరణ నిబంధనలలో నిక్కడ నెకమార్పును అక్కడ నొకమార్పును ప్రవేశపెట్టవచ్చును. ఇటుల జేయుటవలన, పాలకులకగాని పాలితులకగాని ప్రయోజనము లేదు. ప్రజలలో బెరిగిన యశాంతి ఇట్టి స్వల్పప్రయత్నములవలన దొలగుట అసంభవము. దిపాల్తమెంటులు విచారణజేయుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టి, స్థానిక ప్రభుత్వములకు దెలియజేసిరియు, స్థానిక ప్రభుత్వముల ప్రత్యుత్తరములు వారికి జేరగనే ప్రత్యేకోద్యోగి నెకరిని నియమించెదరనియు, మీ సహాయముతో ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశములను

మొదట పాఠశాలను ఆస్వాదనం చేసి, ప్రతిభను
 లోబడకుండా పాఠశాలను విడిచి, వారు
 17-4-24 తేదీనాడు వెలివనూరు లోని పాఠశాలను చేరు
 చున్నారు. సభియాల 20, 21 తేదీలలో జరుగుచు. ఎన్. హెచ్.
 జగమూరి డి. ఎ. బొంబాయి, పాఠశాలను సందర్శించు
 తరువాత గానం చేయును.

ఖిలాఫతు నమస్క

మౌళిక తాలిగారి శంకరాచార్య

1924 మార్చి 12 కు తేదీని భారత విభాగము సుభాష్ చంద్ర బోసు మౌలానా మౌలానా లీ గాతము జమయితు సంఘాధ్యక్షుడును అంగ్లా-కా తొరకసముదాయమున ద్వీపమునకింతివాక్త్ర కింకన ప్రవృత్తైరము రాసంబున వారు మరల నిటుల తెలుసు మీ సెరికి తంతివా రసంబిరి.

భిలాపకుడు గూర్చి మీ రేమి చెప్పినదియు తెలుప
గోరుచు 12-2-24 వ తేదీన మీకు తంపబడిన తంజివారం కిచ్చ
నీ ప్రత్యక్షతకము కాతడు. భిలాపకుడు నిరకతుడుటవలన రిచ్చ
కుడు నష్టమేమియును కలగదు టిచ్చి. తేలికవనదాకములతో
మాట్టి ప్రవర్తించుటలేదు. ఏదోయొక కుటుంబము వారిని మాత్ర
మే ఖాళిపాలనగా ఏర్పరుచు చుండవలెనని గూడ మేము గో
రుచులేదు గాని భిలాపకుడు మాత్రము సెలవిలువలెనని మేము

మరియుక పాఠి ఉర్దూవారిని కోరుచున్నాను. (ఇక్కడ కాళాను
గుర్తించుగ ప్రసాదతా. పద్ధతి నే నెలకొల్పి గోరెదము. అతని
అన్యోబగునా రాపవని కాసింది మరీగోరెదమును భంగపరుతు
చున్న సంగతి మీకు తెలిసియే యిండును. ఈవిషయములును
రుగగపవని శ్రమివిరెకు తెలిచినటులె జరుగుచున్నది. ఇట్టి అన
ర్థ కములనుండి మహాత్ములీయతురమును కాపాడుటకు ఉర్దూ
కాలోక్మరే సమర్థులుగాన వారు తమ విధిని నెరవేర్చుకొని
శ్రమిస్తుండిరి నన్నుచున్నాను. ఉర్దూకి రాగోరిక మాత్రమే
నిరుపకు యిండియాదేశమునారు పాఠ్యములొప్పు విశిష్టముని.
ఇంకను ప్రయత్నించుచున్నాను. అది లభించినచో శ్మయముగా
కచ్చి విన్నవించెదము అది అతంతివాదలో నున్నది. (ల. (మె)

నాభా సంస్థానోద్యోగి
విలియం జాన్సనుగారికి ఆరోగ్యము కలిగినది

జాస్తికగారికి మోటా కబడి ప్రమాదమున కలిగిన క్షయ
లన్నియును మానినవి. ఆయన కిష్టు పూర్తిగా అశోభనము
కలిగినది. వైద్యకాలము విడచిపోవుట, లాభనోరుటా కింకాసా
యించునట్లుకాదు. (అ) (వి)

బేరారును నైజాము కొనంగుట

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి అసమ్మతి

చేతాను రాష్ట్రమును మరల ప్రామాణికం చేయవలసిందిగా
 నివేదించున ప్రామాణికము చేసిన మూలమును నిర్ణయించున
 చేతని చేతాను రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘమునకును పాఠము
 లును ముద్రాపముచేయునను నుచే తీర్మానించె. (ఆ) (ఆ)

చిసె టుగారికి లేబరుపక్షపు వీర్కోల్పు

దా|| తి.పెంట్లు గారు అనతి కాలములో రాజీనామా
చేరమునుగొని ఇంగ్లాండుకు బోవనున్నారు. నిన్న సాక్షురకా
ము జనదాను లేచినాఁడు ఘన వర్ణము కొనపైట తెచ్చి
వచ్చినందు కుమారేశ్వరు యానుచు వీధిలో నున్నత మొసంగి
జ. ఎస్. అరచేసాడు అధ్యక్షులుగా నుండిరి.

అధ్యక్షుడు రావహి: దూడేశ్వరరావు: గౌరవ
ము:కు జేసినమేలును ఇందు, చెప్పి, వివేచిన్యూగారిసేవ
గొ:యాడి యామెకు, విశేషాలందు తమ ప్రతినిధిగా అంధ్రులకి
చాలామంది దలంచిరి నుడివెను. (అభ్యుదయి కావము:ం అన్య
వాదికిమె స్నేహితురాలగుటచే ఏమె కలంకలను గ్రహింప
నివా:దకు భాగు: పొట్టిచెదరి నుడివెను.

హిందూత్వములూ రూ 25 నెలకు అర్జింతు ప్రతివాని
యొన్ని కనమ్యంనుంట్లు చేయవలెనని నిశ్చయపాతి కావలెన
వండు తెలిపిరి. ది నెం టు గాను ప్రత్యేక
రెవిన్యూ లెండువత్సరమునకు 50 యేండ్ల క్రితము నుం
య్యుండులన్నియు నిపుడుతోలగివనియించియాలాని లేకు
న్మటగూడ బాపూజులయొక్క ఉచితనిర్బంధ విధానికా
మును గోరవలెననియు తెప్పెను. తన్ను గాంచిండుల
నలంపిల్లిబిట్టుకథావామామ్యునివద్ద ఆచారావతముగ్రంథ
ము అంబాదింపవచ్చునని నమ్మకముగ బలికెను.

హైకోర్టు సెషన్సు

[న్యాయ. సర్. కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు]

ఎం.ఎన్.ఎం. రైల్వేలోని అధికారులు గుహాస్థానం
వల్ల రైల్వే పథాపరిమోక్షం అనుబంధం ఘోరంగా జరిగింది. ఈ
ముఠా మూలం ప్రాంతంలోని మేజర్లు పంపించిన నిర్ణయాలను
అనుసరించారు.

మద్రాసునకునును బాండ్లకు వి. ఎల్. ఎలిరాజుగారు హాజరైరి. నిందితుడు తన కేరములను అంగీకరించెను. రైల్వేకంట్టాకుల బిల్లుల సందర్భమున మద్రాసు వి. సి. సి. 471, 467 నా క్షముల క్రింద వాగిసాము పుచ్చప్ప ద్రవ్యమును వినియోగించిన కాలమునకు ద్రవ్యమును కాల్పుచేయలేదని పోలీసువారు కేసుచేసి. కాని కొంచెము ఆలస్యముగ నిచ్చెను. ఇందు ఫోర్జరీ లేదని మేజిస్ట్రేటు తలచి విశ్వాధికారముక్రింద, కోర్టు లేచుచును. ఖంబిగ నుండునట్లును రూ 500ల జుల్కానా ఇచ్చునట్లును విధించెను. కాని జుల్కానా విధించవలసిన యీ సరము లేదని బాండ్లకు ఎలిరాజుగారు చెప్పి నిందితుడు రైల్వేకంపెనీలో 14 కంప్రములకాలము విశ్వాముతో నేరకేసును. అదియునుగాక, మద్రాసు గౌరవనక మేటులమునకు సంబంధించినవాడు, ఈ కేసునకుల ఉద్యోగమును గ్రాట్టులుటేని పోగొట్టుకొనెను. ఈ సందర్భమున గమించి రిక్తుకరిగ్గ విధింపుదని ఎలిరాజుగారు వేసుకొని

— ఏదో విధముగా శిక్షను విధించక తప్పకని భావము ప్రాచీన
మూలములందు కనిపింపదు.

అంతట శ్యామలమూర్తిగావ్యజ్ఞోబ్ధ శేషవరకు, తైది
సంకుచుని యుత్తవుచేసిరి.

పంచాంగము:— శ్రీమల్ల వల్లభ కనకభట్టు
 థాణిగారిచే రచింపబడిన, “శ్రీమల్ల” నామ సంవత్సర సింధు
 పంచాంగమును సు. తో. వ. ము. తో. సంపుటగఁజేసి.

ବିଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ଅଭିଧାନ

కేసు 10:—భారత కృషి కమిషన్, భారతీయ యూ
నెట్ యాధికారిని తాత్కాలికముగ నియమించునెంచిరి. ఈ ప
నితీ నమూనవుడు వాస్తవ్యభూత గారిని నియమించిరి. 1924 డి
సెంబరు 14 వ తేదీననుండియు నిది యమలులానికి వచ్చును. 64/10

అస్పృశ్యతా నివారణము

చీచినభ

కర్మాగ్రహణమున నిన్నటిదినము అస్పృశ్యతానివా రణమునకు ప్రత్యేకింపబడిన మదరాసు తమిళనాడు సంఘ మువారు సాక్షాంకాలము 6 గంటలకు తిక్కెక్కెనే వీధివద్ద ఒకసభను నిర్వహించి, చక్కెరకెట్టిగాదు అగ్రాసహజిత్యము వహించి.

అధ్యక్షుడు

సభను ప్రారంభించుచు చక్కెరకెట్టిగాదు ఇట్లు తమ న్యసించి, నేను భారతదేశమును ఎదుర్కొను శుభములను సమస్తములూ అస్పృశ్యత ఒకటి, రెండవది హిందూ-ముస్లిం సఖ్యము తుపనికముగా భారతదేశమున లభించు అస్పృశ్యత లని వ్యవహరింపబడినారయెడ చునకు ప్రారంభము నుడుట అవసరము. ఇంకను ఇట్టి యువమునకును ఆచారము ఉండిన యెడల, దేశమునకే కళంకప్రదముగ నుండును. మనకు స్వరాజ్య మిచ్చుటకు, యూరోపియనుల నేరుకా ఈ అస్పృశ్యత నొక యభ్యంతరముగా జూపుదురు. కాంగ్రెసు వారు ఈవిషయమై ఎన్నో ప్రయత్నములను అస్పృశ్యతను పోగొట్టినారు. ఇది భారతీయునికిని సంబంధించిన విషయమే గాని రాజకీయమైనది గాదు. కాని మనలో మన కెన్నిభేదము ఉండినను, భారతదేశమంతయు ఒకటి రాజ్యాంగభివృద్ధి కడకు పడుటకు విదేశీయుల కెట్టివాత్సల్యములే. మనలోమనము విశ్వాసములిగి ప్రకరించినయెడల, ఈ అస్పృశ్యతను శుభముగా నివారించవచ్చును. మనలో మనభేదములను పోగొట్టి యొక మతమును కడదర్శించునగాని కర్మాగ్రహణ నొకవేళ సంపాదించుకొనినను, నిజపుకొరకలము ఈ దేశమునందు కలహమునంది అస్పృశ్యతలగుట, అస్పృశ్యత పట్టణములకున్న పట్టణములు ఎన్నో పోలింపబడుచున్నది. గాఢమిత్రత్వమును కలహ ప్రకారము మన మివిషయమై చక్కెరకెట్టిగా సాధనముల నన్వేషించి వాని నమలులో తెల్పవలెను.

తరువాత వైకం సత్యాగ్రహమునుగూర్చి ప్రస్తావించుచు, తిరువాత్తూరు రాజ్యమునకు కళంకముగ నుండేది అస్పృశ్యతను తొలగించ నమోదైన కర్మాగ్రహణ అధ్యక్షుడు అభివందించెను.

అ.బూరి వాస్తవ్యుడుగ మూర్తిగాదు మాటలాడుచు తమ గ్రామమున అస్పృశ్యతను పోగొట్టుటకు మహమ్మదీయులు కూడ కలసి పనిచేయుమందిరియొక అస్పృశ్యులకై రాతి పాతకాలము సాపించుట దీనియొక కష్టము.

జయవేలుగారు

జయవేలుగారు నొక ఆదివాసిని మహాకయడు ఇట్లు మాటలాడెను. మానవులకు జన్మించినవాడొక్కడరికీ అస్పృశ్యతనుగ కలిగించుట పంచమహాపాతములలో నొకపాతము. వారు ఒకరిని అవమానించినందునలన ఈజన్మమున అస్పృశ్యులైరి. ఇప్పుడును వీరి అస్పృశ్యులనుగ చూచుచు రాకల జన్మమున తామే అస్పృశ్యులుగ జన్మించుచు. ఒక్కమాటు అస్పృశ్యులుగ నుండువారిని లేపివీ వారిని మనకై ప్రతిఃర్పించిన బ్రతిమాలప్రభుత్వము 24 గంటలకాలము తాళకాలము. నేను పంచమహాపాతము తిరుపతులలోని హిందూ దీవాలయములను సందర్శించితి. కాని వేదాలయములలోని భేదస్థలమునే అధ్యక్షము కాలేదుమానం ఘనమునందు అనేక విలక్షణ అస్పృశ్యులుగ నుండుటవలన కన్యమగుండుటచేత్రైప్రయోగము, మహమ్మదీయులుగను, వేరుచు మతాంకితులగుచున్నారు. హిందువులు మహమ్మదీయులములలోనికి రావచ్చినయెడల, 12 గంటలకాలములోపుగ, ప్రభుత్వవిధానమునందు సూక్ష్మముగను.

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు

పిమ్మట శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు ఉపన్యసించిరి. జయవేలుగారిపప్పును మాటలాడుచుండగా, నేను భావ్యులడమగగాక, మురియెటులైననైనను పుట్టిన ఎల్లముననో యిది నేను ఆలోచించుచుంటిని. ప్రభుత్వవిధానమునందు సూక్ష్మములిగినను గలగూర్చును స్వరాజ్యములభించినను లభించవచ్చును హిందూసంఘమునం దీ కళంకముండుట హిందూగనున్నది. ఈలోపము సహనభర్తమునకే కళంకముగనున్నది. ఈ అస్పృశ్యతను పోషించుటనీకదని పృథులులోను, కామ్రములలోను, దేశమునందంతటను ఆచారము ఏల ఒకటికొకయుండెడిది? తిరునల్వేలి జిల్లాలో నాదారులను బ్రాహ్మణులగుట గూడ రానీయరు. కాని ఇకరయెడలముల దిట్టినపేదములేను. ఇది ఆచారమేగాని కామ్రపేదముగాదు.

వరప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠాపనకు గలదిని వేదాంతము బోధించును. కామ్రములలోని బోధలప్రకారము ప్రకరింపు బ్రాహ్మణులు నేడు విశేషముమంది లేవన్నది, హిందూమతమున కమానముగలిగించెడి ఈ అస్పృశ్యతను మాత్రము గమనింపుటనికొరవదు. ఈకళంకమును తొలగింపు మము ధూను కొనవలెను. వైకం సత్యాగ్రహమునందు తెలుగుకు కల్లులకు సంబంధించిన వీరులు సుస్థనీయులు. తిరువాత్తూరుకర్మాగ్రహణ అగ్రహణమును సానుభూతితో మాకునని నేను తలంచుచున్నాను. తిరువాత్తూరు కర్మాగ్రహణ కళంకప్రాధాన్యము యధీనమున నుండుటచే, సానుభూతి ఎన్నటికైనను ఉండునని నేను నమ్ముచును. అస్పృశ్యులైనను, మనవలె మానవులే. వారి నేల బ్రాహ్మణులనులలోనికి రానియ్యరాదను? ఈ అస్పృశ్యతను కామ్రములు ఆంగీకరించుచున్నవని చెప్పుట విచిత్రముగ నున్నది.

ఎ. ఎస్. కుబ్రూరు అధ్యక్షుగాను మాటలాడిన పిమ్మట, తిరువాత్తూరులోని వైకంకర్మాగ్రహణ, కళంకించుచు ఒకరికొకరుగా గానింపబడెను.

అంతటితో సభ సమాప్తమైనది.

కొకినాడమ్మనిసిపాలిటి

మరియొకసర్ ఛార్జి

1921 ఆక్టోబరులో పున్సీపుట్ బాపులు గారికి సమర్పించిన సర్వోపత్రమును చూచి ముఖ్యమంత్రి నామగూర్చుపాదల 28 మందికవులగుట ఇచ్చుకొనలేనది మరియొక ఉత్తరపు పంపబడెను. వీరుదరుగు గూడ నిజమొకప్పుడు వైకంకలో తేకయచ్చుకొందుకో నెలించును. వెనుకవచ్చిన విషయములను సర్ ఛార్జికి తరపున ప్రభుత్వవలెనొకప్పుడు అధ్యక్షుడు దివానుబాకరు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యబా రాజుగారు పోషించుచు గాదు నిన్ను 10-వ తేదీని కా జనుం ది జిల్లాలో కొద్దిలో యిండి యా మంత్రి మీద నుండియొకదేవునునుండి అతని తాతేవారిని జిల్లాలో ఉన్న మున్నుచివారిదరు వావా దాఖలుచేసిరి స్వీకరించలేదు నేడు కొకినాడనుండి కంటివార నంపెను.

జయవేల జతలు

రెండుజతలు మరల సన్నద్ధముగనున్నవి

ఇకమిటి జయవేల వేళ్లదలచిన జిల్లా కలెక్టరులనుండి అనుమతిపొంది అట్టి జయవేల వేళ్లను కొకినాడనుండుచు వారికి పంపించిరి. విలువగానుండే యీ వేళ్లు 12-వ తేదీని ఒక బస్ బయలుదేరెను. మరియొకటి వెనుకరుద్దించి మహాసాహాయునిండి బయలుదేరెను. ఆ.వే.

ప్రకటన

కొకినాడ సబ్ ఛార్జి నేటు కొర్టులో E. P. 62/1922
కొకినాడ కలెక్టరు సర్వోపత్రుల O. S. 57/1918

వాది: కృత్తివేటి వే. రామారావు.

ప్రతివాదులు: 1. బండారం వెంకటరెడ్డి వాసుడుగారు, 2. ఈ స్వామివాయుడుగారు, 3. ఈ సత్తివాడు వాయుడుగారు 4. ఈ నూర్వాసారాజుగారు 5. నేతలంకి శ్రీనివాస కొకటికాపుగారు, 6. ఈ యోగానందకాపుగారు, 7. పరాంబికా వే. కయ్యగారు, 8. ఈ మంగయ్యగారు, 10. బండారం స్వామివాయుడుగారు, 11. పరాంబికా సమ్యక్య మైనైడండు గార్లగారు కొకినాడ సబ్ ఛార్జి హెడ్ గుమస్తాగారు.

ఈ నెంబరు ఆరులలో వాదిగారు దాఖలు చేయించిన దాఖలు ప్రకారం దిక్కిలయ్య దాఖలు 1, 2, 3, 4, 10 ప్రతివాదులతలారు కొకినాడ బాపూధర్ములలోని యిల్లు వగైరానున్న యిల్లునుండి కలెక్టరు దిక్కిలయ్యలోని రాని మెట్ట దాని కొరకు కంసానిపాలి, పునకరమెట్ట గ్రామములలో కడప ప్రతివాదుల వాటాయున్న కొకినాడ కలెక్టరు వారియెడల 25-4-1924 తేదీని బహిరంగముగా వేలంపెను బడును. కడప వేలములో పాటు పాడుక నుటకు వాదిగారు దరఖాస్తు చేసియున్నారు. ఇట్లు యితర పాటుదార్లతోపాటు వాదిగారికిరపు ముద్రము పాటుకొనుటకు ప్రతివాదుల కడప ఆదేశము ఉన్నయెడల (24-4-1924) తేదీని కొర్టులో లెజుకరవెను.

కొమ్మండూరి కళగోపాచార్యులు

వాదిగాజుట్టెదరు

వాతావరణ స్థితి

1924 సం. ఏప్రిల్ నెల 11-వ తేదీ శుక్రవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	కలె 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	కలె 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	కలె 24 గంటలలో వర్షము	ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుండి వర్షము	ఏప్రిల్ 1-వ తేదీనుండి వాతావరణము
గోపాలపురం	89.9	79.0	...	0	44.96
కొర్రాపుట్
విశాఖపట్టణము	98.9	82.8	...	0	87.09
కాకినాడ	122.8	84.0	...	0	89.09
మచిలీపట్టణము	99.1	81.8	...	0	41.59
గుంటూరు
కర్నూలు	109.9	79.2	...	0.02	26.01
బళ్లారి	107.9	80.1	...	1.08	40.51
అనంతపురం
కడప	109.2	86.0	...	0.09	81.28
నెల్లూరు	104.8	81.1	...	0	87.98
మద్రాసు	97.1	83.8	...	0	50.74
కడలూరు	9.9	81.8	...	0	52.94
నెల్లూరు
సేలము	103.0	81.6	...	1.20	89.20
కొయంబట్టూరు	98.5	77.1	...	2.27	22.29
తిరుచనాపల్లి	106.7	81.8	...	1.51	88.18
నాగపట్టణము	...	83.7	...	0.95	54.98
పురుకోట
మధుర	101.2	80.6	...	1.00	88.58
పాంబన్	98.8	80.4	...	0	87.00
తిరునల్వేలి	0.91	28.34
తిరువేంగుడము	83.9	79.9	...	2.11	64.51
కొచ్చిన్	...	88.8	...	3.16	114.51
కాలికట్టు	90.8	80.1	0.02	8.49	117.16
మంగళూరు	92.0	79.2	...	0.68	125.68
తెంగుళూరు	99.5	78.0	...	0.60	25.87
హస్సన్
మేర్ కార	87.0	65.8	...	2.58	125.46
రైచూరు
హైదరాబాద్
కార్వార్
రత్నగిరి
బొంబాయి
హోలూరు
కొడైకనూర్	71.4	5.8	0.16	1.87	62.18
ఉదకమండలము

సర్వారులు:—ఆసనము కొంచెము మేఘవృక్షంలై యున్నది. కొకినాడ 7.6, మచిలీపట్టణము 5.2, విశాఖపట్టణము 4.7, గోపాలపురం 2.8, దిక్కిలయ్య కలెక్టరేషన్ ఎక్కడ. మొదటి మూడుస్థలములందు రాతివేషిమి 5.8; 4.4.8; 4.1. ఎక్కడ.

దక్కణ:—ఆసనము నిర్మలముగ నున్నది. చాలవరకే అర్ధవృక్షము. మచిలీపట్టణము 3.7 నుండి 6.4 దిక్కిలయ్య. కలెక్టరు 5.6, బళ్లారి 3.9 దిక్కిలయ్య రాతివేషిమి ఎక్కడ.

కర్నాటకము:—ఆకలికలెక్టరులముగనే యున్నది. కడపకు. మచిలీపట్టణము 4.7 నుండి 6.4 దిక్కిలయ్య. రాతివేషిమి 4.1 నుండి 5.6 దిక్కిలయ్య ఎక్కడ.

ఎస్. ఆర్. సామ్రాము,

వాతావరణకామ్రజ్ఞుడు.

కర్నూలు జిల్లా మునుసభ కొర్టు

అసలు నెం 790/22

కలెక్టరు జేసారాని అనుబంధ రాబట్టుకొనుటకు దాఖలైంది 10 ప్రతివాది సుబ్బము మును ముట్టనందున ఆమెక కలెక్టరుకు తిరి 16-4-24 తేదీకి వాణుదా చేసివారు.

వి. రత్నసభాపతయ్య

వాదికొట్టె

ప్రైవేట్ ప్రభుత్వ నౌకలను విక్రయించుటకు తీర్మానిం
చిరి. 24,70,00,000 శాతమును చెల్లించునట్లు.

హాక్ష కరణమీ గాయ వృద్ధులూర్వకమున స్వాగత
 మొనరి. ధైర్యమున కలకాల ప్రభావోపాధ్యాయుడగు భట్టు
 గారు అభివందనకురమాను చదివి, మొదటి కట్టలో నా కురమాను
 విల్లింగుజేను క్రమమున గొను గను. వానితో పాటు కలకాల భవన
 ముల ఫోటో గ్రావులుగూడ వారికి నమర్పించబడిను. కలకాల
 వారి స్వాగతమునకు ప్రత్యుత్తరమునగుచు, తా నీ కలకాలము
 తిరిగి దొరికినట్లు చాల సంతోషకరము నీ విషయములు చాల జాప్య
 కమానకుచున్నందున, తా నెల్లప్పుడును విద్యాభివృద్ధికొరకు
 తనక క్షీణత నునుకొని తన జీవితము యొక్క జీవితము విల్లింగుజేను
 కలకాలమును తన కిదివర కంతటి యుజోత్సాహము గలవో
 ప్రస్తుతముగూడ జీవితముత్సాహము గలదనియు త్వరలో బొంబ
 యు క్రమరహితమువారి కలకాల కార్థిగనహము మొనర్చెదనని
 యాశించునట్టిదనియు విల్లింగుజేను ప్రభువు నుడి నెను. విల్లింగు
 జేను క్రమమున క్వికజ్ఞాతా మందనములతో నాగభ మోగెను.
 తరువాత విల్లింగుజేను క్రమపు దేక్కను విద్యాసంఘమువారి
 నవీన మళాళికాలను దర్శించె.

జరనులెంతవ్వవలెను

ఇనుపదారుల భావిపరిస్థితులు

అర్థికవర్గస్థితుల పునరుద్ధరణ గావలెనుట

ప్రత్యేక అర్థిక వేర్తల నివేదికలు జరగని ప్రాంతములేకముల
రెంటిని కృత్రికముగా నందునని ప్రాంతీయతలు అంచనా వేయు
చున్నారు. రివియరీల వివరణను మరల ప్రవేశపెట్టవలె నన్నందు
కు ప్రాంతీయతలు ప్రత్యేక అర్థిక వేర్తలను కృత్రికము జూపు
చున్నారు. వారు చెప్పిన విధానము ప్రకారము జర్మనీకు నుండి
సామ్యము కనూలు జేయుట కెంతకు వీలగునో చూడవలెను.
వీరివేదికము 9 లేదని ప్రకటించుచును. 60 వత్తుల
కల పెద్ద నివేదికము. అంచనాల ప్రకారము జర్మనీకు రివి
యము 160,000,000 బంగారు మార్కుల నియమింపబడియు
నది సామాన్య 1400,000,000 నుండి 2000,000,000 చూరు, ల
వరకు ఇచ్చుచుండవలె ననియు మొదటిసంవత్సరములో 1000,
000,000 బంగారు మార్కులను రెండవసంవత్సరము చూడవ
లెవత్సరము 12,000,000 మార్కులను, 1750,000,000 పాను
లను 4వ సంవత్సరమునకును 5వ సంవత్సరము 24,650,000,000
మార్కులను ఇవ్వవలెననిరని తెలియుచున్నది. ఆరవ సంవత్సరా
నంతరము జర్మనీ విద్యోగమునుట్టి ఆశీర్వాదల లక్షల మొత్తము
బంగారు మార్కులను కనూలు జేయవలసి యుండును.

బంగారు మార్కులలో 2600000000 మార్కులలో
జర్మను ఉపసభా లను ఒక 50 సంవత్సరములకు అంతర్జా
తీయ కంపెనీవారి పరమ జేయవలెను.

అర్థిక వేర్తలను సైనిక అగ్రజాణను ఎత్తుకొనవలెను. జర్మనీ
అర్థిక వివరణను పూర్తిగ గణాంకజేసినచే జర్మనీ అర్థికవర్గస్థితులను
పునరుద్ధరణ జేయుటకు వీలగునని. జర్మను మూలధనమును
ఎడిసిండుటకు ఒక సంఘమును 5 గురు ప్రత్యేక అర్థిక వేర్తల
తోడను ఒక అధ్యక్షునితోడను నియమించవలెనని.

బ్రిటిషు తూర్పు ఆఫ్రికా పాలనము

ఒక సంఘము నేర్పరుచుట

లండన్ ఏప్రిల్ 8:-

బ్రిటిషు తూర్పు ఆఫ్రికా పరిపాలనమును గూర్చి తెలియ
జేయుచు ఈసంవత్సరము తూర్పు ఆఫ్రికాకు కన్యూ ఉండ,
కంసీయక, క్యాంజీబారు, న్యాయాపాల్యాండు, ఈ కన్యూ
కోడిసియా జేతులన్నిటికిని ఉపయోగించెడు సమావేశపాల
నా విధానము నేర్పరుచుటకై విచారించి తెలియజేయుటకు
ప్రత్యేకముగా ఒక కమిషను (విచారణసంఘమును) బంపవలెననియు
వారు ఇంగ్లను ఈ ప్రజేతుల అధికారివృద్ధిని సాధించుటకు
తెలియజేయవలె ననియు చుట్టుముగ వత్తింపట, ఇంపరారుల
భవన్యూర్యాణములనుగూర్చి తెలియజేయవలెనని 16 కిడ్నీ హెక్
గా రోగి రిక్రమము నుపయోగించి. ఈ సాంఘికవిధానము ఎవరి
నిమిత్తము ఏర్పాటు జేయుచున్నారోమో వారి ఆమోదమును
బడవచ్చు ప్రయోజనములేదని. ఈజరు ఆం. బ్రిగ్గోయగారు
శిర్కానమును అనుబంధించి. తూర్పు ఆఫ్రికాలో ప్రతిపాటును
విస్తారముగా పండించుటకు వుంచి తగినీతులు కలవని.

భారతీయులు సామ్రాజ్యాభివృద్ధికి జేసిన సహాయమును
నూచించుచు భారతీయులేమి తలంచుచున్నదియు జెప్పి. సా
మ్రాజ్యము దన్ని ప్రజేతులందు భారతీయులకొనగలదు అదర
ణను తెలియజేసిరి.

అవివక్షమును ప్రస్తావించవ దని థాంట్సుక్ గాకు సింపుక్
గ్రిమూట కడ్డపడి వారిని కోరిరి. ప్రస్తుతపరిస్థితుల దీనియమై
ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు వీలులేదని తెలియుటచే సింపుక్ గా
తావివక్షమును వెల్లరాచిరి.

కంసీయాకు కర్మింజేసిన విధానమునే వ్యాపింపజేసిన
ఒక భారతీయులను ఎప్పుడు ప్రజేతు యుండదని భారతీ
యులు భయపడుచున్నారని సింపుక్ గా రనిరి. వీరు మరొకరి
తెలియజేసెదనియు అమర్చియే అన్నిటికీ దామ్యుడగుననియు
ఈ సంఘములో కామకృష్ణభలో అన్ని ప్రజేతులవా రుండు
రనియు పార్లమెంటు లో తేలివారలుండ జేర్పరుచుదు
రనియు విచారణసంఘమునుగూడ నియమించెననియు చామి
ల్లక్ గారి నూచన శుభకరింపబాలననియు థాంట్సుక్ గా రనిరి.
శిర్కానము అగ్రిగ్గోయమాయెను.

జూబులు

వంజాబునందలి "శిశుమణిగురుద్యాగ్రంధకసంఘము"
నకు నెల్లూరుజిల్లావారసు నీక్రిందివారు చంకాల నొసగియున్నా
రు. ఆ పైకమును సదరుసంఘమునకు పంపడమైనది.

పాణకా కనకమ్మ ౦-౦-౦, రాళ్లపల్లి రామసుబ్బ
య్య ౦-౦-౦, ఇసుకా-జానకిదేవి ౦-౦-౦, చెలంపల్లి కామ
మ్మ ౦-౦-౩, పాటూరు బాలసరస్వతమ్మ ౦-౦-౬, ముత్తరాజు
గోపాలరావు ౦-౦-౩, సు. సుబ్బరామయ్య ౦-౦-౩, ఓరు
గంటి వెంకటేశ్వరశర్మ ౦-౩-౦, తంగిరాల రామనాథశర్మ
౦-౦-౦, వి. ఎ. సుబ్రహ్మణ్యంశర్మ ౦-౨-౦, మహమ్మద్
ఖాజామొహిద్దీన్ ౦-౦-౬, ముత్తుకూరు వెంకటసుబ్బయ్య
౦-౦-౦, వేమూరు లక్ష్మయ్య ౦-౦-౦, నెల్లూరు వెంకట్రామా
నాయుడు ౦-౦-౩, కనకరాజు వెంకటనరసింహయ్య ౦-౨-౦,
వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య ౦-౦-౩, అబ్దుల్ హిమాన్ సాహెబు
౦-౦-౩, పోలవరపు గోవిందరావు ౦-౦-౩, పాటూరు సుబ్బ
రామయ్య ౦-౦-౩, ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యం ౦-౦-౦.
మొత్తం ౨-౦-౦.

పాణకా కనకమ్మ,
నెల్లూరు.

తునితాలూకా జాతీయోపసంఘము

ఈసంఘము 1-4-24 లేదని తునికాంగ్రెస్ కార్యాలయ
మున సమావేశమై కావించిన తీర్మానములు.

(1) 1923 సం॥ జనాభా లెక్కలను అధ్యక్షులు సభా
కాలమునకు రాల్సేందున వారు లేనిచే సరిజాముట భావ్యము
గాదని వైమోటింగునజుట నిలుపడమైనది.

(2) తుని పంచమవిజ్ఞప్తిని చదువడమైనది. వారి పాత
కాలాభివృద్ధికై వెచ్చింపదగినంతసామ్యం యీసంఘములో లేక
పోవుటచేతను, తాలూకాబోర్డుయొక్క పాతకాలలలోని పద్ధతు
లచే విద్యనభ్యసించువారి పాతకాలల సహాయముచేయుట యీ
సంఘమునకు నచ్చలేదుగావున యీవిషయమై యోజించుటకు
జిల్లాసంఘమువారిని పాతకాలలనే పోషించుభారము వహించు
మని ప్రార్థించడమైనది.

(3) 1924 సం॥ జరుగవలసిన కాంగ్రెసుసభలో ఫిర్కాల
వారందరు సుత్సాహముతో ప్రచారకులకు తగిన సహాయము చేసి
ఉద్యమమును తోడ్పడవలసినదని ప్రార్థించడమైనది.

(4) ఖద్దరునర్తకులైన మారంపల్లి గోవిందరాజులుగారు
కాంగ్రెసుకుమిటీవారి కిచ్చిన తుమాపణప్రతము చదువడమైనది.
అందరిసంగతులు యదాప్తములని విశ్వసించడమైనది. కాంగ్రెసు
అజ్ఞులనుసరించి వర్తించుచున్నంతవఱకు వారి ఖద్దరును సర్వీ
చేయుటకు కార్యదర్శికి అనుజ్ఞ నియడమైనది.

(5) గాంధీమహాత్ముని పేరుజెప్పి ఖద్దరుబట్టలపై ఖద్దరు
నర్తకులు వసూలుచేయుచున్న గాంధీ కానుకలను యింతటినుండి
సదరునర్తకులు ప్రత్యేకము వసూలుచేసి తాలూకా కాంగ్రెసు
సంఘమునకు వాపసుచేయుటకై వారిని కోరుటకై కార్యదర్శికి
అధికార మియ్యడమైనది.

కె. రంగాచార్యులు,
కార్యదర్శి.

రాజమహేంద్రవరము

వైశ్యవారీమణుల యభివృద్ధికై శ్రీవాళము రామలింగ
య్యగారిచే స్థాపింపబడిన వైశ్య సేవాసదనముయొక్క చతుర్థ
వార్షికోత్సవము ఏప్రిల్ 8 వ తేదీ మంగళవారము సాయం
కాలము 3 గంటలకు సదనభవనమున గుంటూరువాస్తవ్యులగు
చీమర్తి బసవయ్యగారి సతితిలకమగు శ్రీమతి సత్యవతమ్మగారి
యాధిపత్యమున జయప్రథముగా ప్రదర్శింపబడినది. అగ్రాసనా
ధిపత్యము వహించుచు సత్యవతమ్మగారు గావించిన ప్రారంభోప
న్యాసము భావగర్భితమై మనోహరమై, ప్రేక్షకాంశిని నిర్భరా
నందమున నోలబడించినది. లోకకల్యాణాధాతుడగు గాంధీ
మహాత్ముని విముక్తినిగూర్చి ప్రకంపించుచు వారి యాశీర్వా
దమునుగూర్చి ప్రార్థించి మతవిషయము విద్యావిషయములనుగూర్చి
యుపన్యసించిరి. తదనంతరము కార్యదర్శినిచే సాంపత్తిక నితే
దికము చదువ బడినది. పిమ్మట విద్యావిషయమునుగూర్చి
శ్రీమతి ఎర్రగుంట్ల జవాహర్లక్ష్మి, దువ్వూరి సుబ్బయ్యగార్లు ఉప
న్యాసమొనరిరి. సదనమునందలి బాలికామణులచే ప్రవృద్ధులగు
కము, భక్తిరసోద్ధిపితముగను, నమనానందదాయకముగను బ్రద
ర్శింపబడి, ద్రవ్యలబ్ధిలను సంతుష్టిగావించెను. సదనమువారిచే

కొన్ని బహుమతు లియ్యబడెను. పరిక్షయందు కృతార్థులయిన
బాలికలకు ఘనమగు 15 లు విలువగల పుస్తకములు మ-రా-
రా-శ్రీ, కుసుమచంద్రి రామకోటయ్యగారిచే దయతో నియ్యబడెను.

భగవాను దీపదనమును ఆచంద్రతారారమ్మయ్యగారు చిరస్థా
యిగా వర్తిల్లజేసి బాలికలభాషాభివృద్ధికి తోడ్పడుగాక.

చిత్రవిచిత్రములు

ఈమధ్య ఈగ్రామమున బహుచిత్రవిచిత్రములు జరుగు
చున్నవి. తాలూకా కచేరియందు ఘనమగు 5000 లుచైత్రు
రయున్న, పుగపాలకసంఘభవనమున 2000 లు చైత్రులయు
న్న అవమానింపబడినవి. పెద్ద పోస్టాఫీసునందు 170 లు
విలువగల ఇన్సున్ పుత్తరం మాయమాయెను. జిల్లాకోర్టునందు
పూర్వపు క్షేత్రసంతకములు ముగ్గురిని భోర్లకి చేయబడెనుట.

పురవాసి

గజపతిగరం ఫిర్కా జాతీయోపసంఘము

సమావేశము

శ్రీయత మరిగంటి భట్లకు నరసింహాచార్యులుగారిని ప
థకు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనడమైనది:-

౧. మారన సంగ నకు శ్రీయత పొట్టా సీతారామయ్య
శ్రేష్ఠిగాని అధ్యక్షులుగను, శ్రీయత కొల్లా వెంకటసర్వస్వా
రాజుని శ్రేష్ఠిగాని కోశాధ్యక్షులుగను, ఈసభవారు ఎన్ను
కొనుచున్నారు.

౨. ఈక్రిందివారిని కార్యనిర్వాహక పథ్యులుగా ఎన్ను
కొనడమైనది:- ౧. శ్రీయత పొట్టా వీరభద్రస్వామి గారు;
౨. శ్రీయత కొల్లాతూడే మార్కారావు పంతులుగారు; 3. శ్రీ
యత భాదన గురజ్యుగారు; 4. శ్రీయత మర్రికపాడ వ
శ్యామిరాజు పంతులుగారు; 5. శ్రీయత కొడుగంటి శా
య్యారావు పంతులుగారు.

3. ఈక్రిందివారిని జిల్లా సంఘసభ్యులుగా ఎన్నుకొన
డమైనది:- శ్రీయత మర్రికపాడ వశ్యామిరాజు పంతులుగా
రు; పూర్ణ వాగరాజు శ్రేష్ఠి గారు; పొట్టా సీతారామ య్య;
జరిగంటి భట్ల నరసింహాచార్యులుగారు; కొల్లా వెంకటసర్వ
స్వారాజు శ్రేష్ఠి గారు.

౪. వెంకటి రమాభిక్యూకరాం ఫిర్కా సంఘముగా
రు రూపొందును. ౨౪.౨౭ నన్ను; శ్రీయత పాలకోడేటి భ
వజయ్యారావు గారు రూపొందు 3-౧౦-౦ నన్ను వెంక
నే విశాఖపట్నం జిల్లాసంఘముకు మణిపర్తర జేయవలసిన
దని, ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. ఖద్దరు నిలువమునకు కార్యదర్శి, కోశాధికారి
స్వంత్రాచీవముని కోరిన రూ॥ ౨౦౦-౦-౦ అప్పుడు వెంక
యప్పించవలసినదని ఖద్దరుబోర్డువారిని ఈసభవారు గోతరు
చున్నారు.

౬. ప్రతి విశేషముగా ఈతాలూకా గ్రామములలో
నయ్యుచున్నది. కర్తవ్యులు భరించుచేయుచున్నారు. ఈసమయ
ములో వెంకటే ఖద్దరు కాలవారు కర్మినియమై బాగ్రత్ర
పదవియందల ప్రతి ప్రేక్షిపోవుటయు, బాగ్రమునకు పుంతులకు ప్ర
తిరోక చిట్కలుపంపటయు తట్టింపదగు గాన, వెంకటే
ఖద్దరుబోర్డువారు కార్యచరణకు దిగవలయునని, ఈసభవారు
కోరుచున్నారు.

౭. ఈగ్రామములో భాదన గురజ్యుగారిచే నెలకొల్ప
బడిన పాతకాల జాతీయ పాతకాలగా మార్పిండున వైవా
రిక జిల్లాసంఘ ఆధిపతినిబట్టి తగినభవనమును జేయవలసిన
దని జిల్లాసంఘమువారిని కోరుచున్నారు.

౮. జాతీయ పాతకాలల కార్యదర్శి ౨ రాట్నములు,
౧ పీక ఏకలు, పొట్టా గుమ్మయ్యగారు ౧ పీక ఏకలు ౪౦
కితగా నిర్మించున ఈసభవారు వారికి తమ సానుభూతిని
కాపుచున్నారు.

౯. విశాఖపట్నం జిల్లా కాన్వెన్షన్కు శ్రీయత ఆం
ధ్రప్రదేశ్ దగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య గారిని అగ్రాసనాధిపతులు
గా ఎన్నుకొనుచున్నారు.

౧౦. విశాఖపట్నం సభకు ఈక్రిందివారిని ప్రతినిధులు
గా సభవారు ఎన్నుకొనుచున్నారు:- శ్రీయత పొట్టా సీతా
రామయ్య శ్రేష్ఠి గారు; కొల్లా వెంకటసర్వస్వా రాజుని శ్రేష్ఠి
గారు; పూర్ణ వాగరాజు శ్రేష్ఠి గారు; పోతుకుర్తి బుచ్చ
య్యగారు; మరిగంటి భట్లకు నరసింహాచార్యులుగారు; శ్రీమతి
వెంకట రమణయ్యగారు.

౧౧. సం॥ ౨౪ నుండి భిన్నాభిప్రాయాలై యుండి
విడిపోయిన సంఘసభ్యులను ఏ కాలి పోయి యులుగా జేసి,
సభ్యులందరు ఉత్సాహముతో పనిచేయుటకు హెచ్చించి సం
ఘమును స్థాపించిన శ్రీయత మరిగంటి భట్లకు నరసింహాచార్య
లుగారికి ఈసభమువారు కిమసంతోషమును దెలుపుచున్నారు.

మరిగంటి భట్లకు నరసింహాచార్యులు,
అధ్యక్షులు.

కావ్యదర్శిని

4-1-24 లగాయతు 29-2-24 వరకు గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘపు ఆదాయవ్యయపట్టిక

గత సంవత్సరపు నిల్వగడు ఆదాయము	117.2-11
పాతలెక్క బాపకు అడ్డుమొట్టు బాపిల కనూర్లు	
తిలక్ స్వరాజ్యశిల్పి కనూర్లు కనైరా	9306.10-4
మోటారు ఖరీదు	660.0-0
తిలక్ స్వరాజ్యశిల్పి	142.15-0
డేరా లో భక్తబృందమునకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర సభ్యులనుండి 360.0-0	
జిల్లా ప్రత్యేక నిధి	250.0-0
డిటో డిటో (బాటింగు పాతకాలల పతనము గ్రంథములు)	
ప్రాయములు	560.0-0 750.0-0
ఇతరులకు యియ్యవలసిన బాకీలు	
షేక్ ఖాసీం సాహెబులు	1.3-0
కాకినాడ కాంగ్రెస్ ఆహ్వానసంఘం	0.6-2
వ. యు. ప్రసాదరావుగారు	50.0-0
పులిగుండం పురపాలకరావుగారు	25.0-0
రాఘవరావు నువ్వారావు	6.0-0
గునగాం వెంకటరావుగారు	8.4-0 90.18-2
గ్రామ సంఘ కమిషనరు కె. రా. శి	159.8-0
ఇతర కనూర్లు	0.12-0
	11582.8-5

వ్యయము.

తాలూకావార్షిక నిల్వలు	
గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారు	29.6-3
గార్లపాటి హనుమంతరావుగారు	20.0-0
కవుతా వెంకటాచలపతిగారు	20.0-0
బుద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు	80.0-0
వ.తి ఆనందరావుగారు	225.0-0
కోట నిశ్చినాథం	20.0-0 844.8-8
ప్రచారకులకు ఆద్యాత్మలు	271.11-0

గత సం ప్రత్యేక నిధుల నిల్వలు

మర్రిపూడి గ్రామసంఘంకడ	45.0-0
డిటో కరణి సంఘంకడ	20.0-0
రేపల్లె గ్రామసంఘంకడ	217.8-0
డేరాధర్మ కొండ వెంకటకృష్ణయ్య	
సంతులనాంకడ (జిల్లా ప్రత్యేక నిధి బాపకు)	714.0-0 996.8-0

ఖర్చులు

సేవ.నరి	160 0 6
పొట్టిపే, తెలిగిం	135 0 6
అక్షిను చిల్లరఖర్చులు	25 14 0
ప్రచారపు ఖర్చులు	50 6 3
అయ్యకనలు	151 11 6
ప్రచారకులకు చీరీదులు	10 0 0
ఖద్దరు ప్రచారపు ఖర్చులు	57 0 0
ఉత్సవములు	15 5 0
మోటారు ఖర్చులు	283 8 6
పెట్రోలు	82 4 6
మోటార్ ఆయిల్	32 8 0
స్వరాజ్యసభాకమిషన్ చిన్నది	10 12 6
వార్తాపత్రికలు	8 4 0
అక్షినుచీరములు	180 12 0
అక్షిను అద్దెలు	80 0 0
గ. నిధి సంవత్సరపు ఖర్చులు	98 14 1 1242.5-4

కలబరిగె వరసింగరావు,

సంప్రది విద్యార్థి భోజనములు	250.12-0
హిందీ పాఠశాలకు	105.4-0
నేత విద్యార్థి వేరములు	60.6-0
కంచమాఖిల్పి	5.0-0
బాటింగు విద్యాపరివర్తు	50.8-0
బాటింగు విద్యాలయములకు పత్ర నిర్వాహకులు ప్రాయములు	25 0 0 496 14 0
సుల్తాన్ రామకృష్ణయ్యగారి అద్యాత్మగా యిచ్చినది	
ఇతరములకు పాపలసినబాకీలు	2481 10 0
గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘం	2658 10 4
అదనబాకీ	

విజయనగరం

1924 సం జనవరి నెల మొదలు మార్చి నెలాఖరు వరకు ఖద్దరు ఆదాయ వ్యయపట్టిక-స్వరాజ్యప్రేమం.

ఆదాయము	
గతసంవత్సరపు నిల్వ	180.8-0
అమ్మకం	818.14-8
బుద్ధిశిల్పి	211.7-8 1/2
పాతబాకీల కనూర్లు	451.4-9 1/2
కాంగ్రెసు సభ్యులనుండి	27.0-0
	1722.2-9
వ్యయము.	
నేతకూలములు	170.15-8 1/2
అద్దెల కూలములు	7.6-0
బుద్ధిశిల్పములు	0.1-0
కాంగ్రెసు సభ్యులకు	36.5-9
నూలు మొదలగునవి కొనుబడి	547.1-8
కార్యకర్తలకు	2.9-8
వదుకు కూలములు	2.11-6
బాటింగుపాతకాలల బాకీశిల్పిని	50.8-6
ఖద్దరులను వింజుమలె కొండ యిచ్చినది 100 గాజు జిల్లావారికి	800.0-0
తీర్చిన బాకీలు	18.2-0
కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్ సంధునిల్వ	500.0-0
చి. నిల్వ	83.5-4 1/2
	1722.2-9
* * * *	

1924 సం జనవరి నెల మొదలు మార్చి నెలాఖరు వరకు కాంగ్రెసు ఆదాయవ్యయపట్టిక-విజయనగరం.

ఆదాయము.	
గత సం నిల్వ	81.10-9
కట్టలచందాలు	117.4-0
తిలక్ నిధి	9.0-0
వెలవారి చందాలు	122.8-0
స్వకే ఉద్యమమునకు బదులు	86.5-9
రా. వేణుగోపాలరావుగారు	1.0-0
	817.12-6
వ్యయము	
ఇంటి అద్దె	85.0-0
చీరములు	2.8-5-8
రేషన్	2.1-0
ప్రచారము	8.4-0
దీపములు	4.8-8
పత్రికచందా	2.8-0
చిల్లర	8.4-8
ప్రచారము	18.1-0
స్వకే ఉద్యమమునకు బదులు తీర్చినది	27.0-0
చి. నిల్వ	9.1-9
	817.12-6

కలబరిగె వరసింగరావు,

7.4.19 24	కార్యకర్తలకు వ్యవహార.
గుంటూరు డిస్ట్రిక్ట్ కో ఆపరేటివ్ బ్యాంక్ యూనియన్	600 0 0
యన్ కె. లెనాని	
మోటారు కారు	2301 6 0
"అన్నకృష్ణ" గ్రంథములు	87 18 0
"వేదకాల క్షణం" గ్రంథములు	49 0 0 5641 18 4
నూరు చి. నిల్వ	47 4 6
వడ్డముడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావు	
జిల్లాసంఘ కార్యకర్త	

రాజమహేంద్రవర

స్త్రీల కాంగ్రెసు సంఘము

తేది 1-6-1923 లగాయతు 31-1-1924 ఆఖరు వరకు అయిన జమాఖర్చుల లెక్క.

ఆదాయము	
1-6-1923 తేదీనాటికి నిల్వ	ర. 214.10-11
విరాళములు	36.5-9
దండాలు	6.9-0
కాశీవిద్యాధర్మశిల్పిని అమ్మకమునకు రాబడి	154.1-8
వడ్డీ (81-12-1923 ఆఖరుకు)	12.0-7
ఇతరరాబడి (కడుగు, చెవులకగైరా అమ్మకము)	0.5-9
	మొత్తము 414.0-6
వ్యయము	
ఉపాధ్యక్షులచీరములు	ర. 228 2-6
ఉపకరణములు	0.2-0
ఏనుగు, చెవులు, కగైరా కొనుబడి	1.5-9
పుస్తకములు, (వారసామగ్రి)	1.2-6
అమ్మకగైరా	1.0-0
ఇతరసాదరు (కంకికూలి, చిత్తపుమోక కూలికగైరా)	1.1-8
కోకాధిపురాలియొద్ద నిల్వ	165.12-6
కార్యకర్తలయొద్దనున్న మొత్తము	20.6-0
	మొత్తము 414.0-6
శివరాజు సుబ్బమ్మ,	
అధ్యక్షురాలు.	

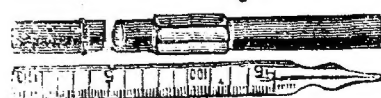
తునితాలూకా కాంగ్రెస్ కమిటీ ఆదాయవ్యయపట్టిక జమ

1922 సం నిరము తునితాలూకా కాంగ్రెస్ ఖర్చులు	
పోసు కేషింగిన నిల్వ	80.0-0
1923 సం నిరం కోటవందూరశిర్కా తాలూకా తిలక్ నిధి,	
కాంగ్రెసు చందాలు	80.0-0
హంసవరం గ్రామకాంగ్రెసు చందాలు	3.8-0
సునిశిర్కా కాంగ్రెసు పాపలాచందాలు	9.4-0
తొండంగిశిర్కా కాంగ్రెసు పాపలాచందాలు	
(1) మాగాపు సత్యనారాయణగారి ద్వారా	10.9-0
(2) రావు వెంకటామారాయణగారి ద్వారా	7.0-0
తొన్నలగడ్డ చిన్న మల్లపరాజుగారి తిలక్ నిధి కనూర్లు	23.0-0
బులుసు పాంబమూర్తిగారి తునికనూర్లు	85.0-0
	167.12-0
ఖర్చు	
29.1.23 తేదీ లగాయతు 5.8.23 తేదీవరకు	
తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముచే ఆమోదించబడిన	
బిల్లుల మొత్తము	45.9-0
7.4.23 తేదీని కమిటీచే నియమించబడిన ప్రచారకుడు	
రాళ్లపల్లి కాశన్నగారి యియ్యబడిన గౌరవధృతి	25.0-0
1923 డి. వెంబురు, 1924 జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలలకు	
కాంగ్రెసు ఆఫీసు కింటియన్స్	12.0-0
28.1.24, 7.2.24 తేదీలకు ఖర్చు కాబడిన బిల్లుల మొత్తం	9.11-0
ప్రజారంగా నున్న అధ్యక్షునియొద్ద నిల్వ	75.8-0
	167.12-0

కోడేటి రంగారావులు,

తునితాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము, కార్యదర్శి.

ధర్మామెటరు

ఇంగ్లీషు, యూరప్ యి అయ్యుర్యేత కైదుల కడ్డను శరీరముయొక్క శిరోచ్ఛేదన జ్వరములను తెలిసికొనుటకు ప్రతి మనుష్యునికదన వుండవలసిది. ఇది మేము జర్మనీలో న్యూరేచేయించి రష్యులకునే స్వల్ప మేరకే అమ్మకముంటిమి, ధర్మామెటరు 1 కి ఖరీదు ర. 2.0-0 చి. కె. చాక్ల ప్రత్యేకము. ఎం. రాంజీదాస్, 82, చినాబజారు, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులో దొరకును

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు తేక 109 వేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

ఒకసారిమాకు అర్థమిచ్చి మా నాణ్యమును తెలుసుకొన కోరెదము

స్త్రీలు కంఠము నందు ధరించు
చెయిన అడ్డిగె

6 సె.-13 సె. వరకు చేయవచ్చును. మజారి చేదారం సహా
రూ. 10—15 వరకు గలదు.

ఇ. మి. పే. వ. న. పతకములు ధర రూ. 30—50 వరకు గలదు.
(4) 172, పుట్టుకలబందమైన క్యాటలాగు ధర రూ. 1—0—0

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

సక్సన్ దంతచూర్ణము
ఈ చూర్ణము శరీరమునందు తయారు చేయబడినది.
ఇట్ల సంబంధమైన వ్యాధులన్నిటిని పోగొట్టును.
డబ్బీ 1-కి 2 అణాలు. డబ్బీ 1-కి రూ. 1-4-0.
టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి,
2 ఎ. ఆలంగాతా వీధివీధి, తిరువల్లి క్లబ్బి, మదరాసు.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road, Bombay.

జాండు పర్మాటికల్ వర్కుస్
లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మొదటిరకం చంద్రప్రభా మూత్రము

ఇది శిశువులకు లోనాభివృద్ధి, మూత్ర క్షయము, మొదలగువాటిని వర్షి కాస్తాక్రమంగా తయారు చేయబడినది. చూరముతో కలిసిపోవు కుళ్లము, మూత్రముందు తీసి (phosphate), తెలుపు మొదలగు సెగ రోగముల, నడుమనోపి, వాతరోగము, జ్వరములు, బలహీనత యితర స్త్రీగుంబంధమైన అంటువ్యాధులు మొదలగునవి తత్పర కువరము

ఒక కుటుంబ ఔషధముగల డబ్బీ 1-కి ధర రూ. 1/5-0
8 బుద్ధుల ఒకసారి అర్థమిచ్చి పంపిణీ ప్యాకెట్ పోగొట్టు కువరము.

మా ఔషధముల క్యాటలాగు యిహముగా పంపబడును

Sole Agents
H. Damodar & Co.,
43 China Bazaar Road,
Madras.

రత్నపురుషలేఖ్యం
కుక్షనవ్వును తత్పర తగ్గించును. బలహీనతపోగొట్టి, బలము కలిగించును. కుక్షమేహమునల్ల వచ్చినదప్పు, చూర రోగములు సూచా యామందులల్ల తగ్గును. కుశువ్యాధులకులన చెడినరక్తమును బాగుచేయును. శీత 3-4-లు.
తగ్గ లేఖ్యం
విశాఖగల్లెన తగ్గించు అస్థిరమును. వధ్యులలేదు. డబ్బీ రూ. 1-8-0 లు.

పట్టాభిరామవైద్యశాల
రాయవరం- గోదావరిజిల్లా.

Wanted District Agents.

Throughout Andhra Province, on monthly allowance and commission for the sale of all sorts of Tea, German Toys and stationery and other Indian products Etc. Deposit required Rs. 100 Cash. Apply for Agency terms and other Particulars.

Messrs. Raghava & Co, Guntur.

ఎలక్ట్రీక్ పాకెట్టు లాంపు	
పూర్తిపాకెట్టు 18	2-4-0
చేతుల 18	0-12-0
బల్బు 18	0-6-0
సిగ్గి లైటును స్పింగ్ లాపు 18	1-8-0
పానిబాడి, ప్రక్కన ప్రాక్క, రింగులది.	
చెతులకిరాళ్లు డబ్బు 18	0-12-0

మినియోలిక్ ట్రిక్ స్టోర్సు
88, చినాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

నూతన గంధములు

1. సీజరు చరిత్రము:—ప్రశాంతభుక్తియును గోర
కఠియాంధుడును చదివి తీరవలసింది. కొన్నిరు దివానులుగా
నుండిన స్త్రీయురి సెమలిపట్టాభిరామ వాపుగాయను విజయనగరం
కాలేజి ప్రొఫెసర్ శ్రీ. వెంకటరంగయ్యగారును పీఠికలవాసి
యై వ్యా. కటములుకలది అపూర్వ జీవితచరిత్రము. రూ. 1.
2. హరిశ్చంద్రచరిత్రము:—శంకర గౌరకవుల
లోని పద్యములచే విలసిల్లును నులభితైలిని ప్రాచుర్యవేద. వచన
గంధము రూ. 0-12-0
3. బుద్ధుడు:—తేజమాటలతో ప్రాచుర్యవేదది. బా
య్యలు కలవు. రూ. 0-8-0
4. చెన్నరాజధాని:—5 వ తరగతికి అపూర్వము
నది. బొమ్మలచే నిండియున్నది రూ. 0-6-0
వ.రా:—ఈ సెలలోగా వైవానిలో నే మూటివై:ను
కొనవారలకు 100-కి రూ. 25 చొప్పున కమిషను ఇవ్వబడును.
గంధకర్త: మునీయం సీతారామరావుగారు,
వియ. యల్. టి., మదనశెల్లి, చిత్తూరుజిల్లా.
రామ్ అండ్ సన్సు, మదనపల్లి,

ప్ర మేహబిందు ఘృతము
ఇది రససంబంధమైన ఔషధములు నేలించుటచే గలిగిన
వ్యాధులు, కొరుకు, సకల సెగరోగము మొదలగు వాటిని
అమోఘముగ తుదిర్చి, మంచి రక్తము నిచ్చును. ఉదయము
సాంధ్యంకాలములందు 12-16 బొట్లు తీసుకొనినచాలును, బుద్ధి 1-కి
ధర రూ. 1-8-0. ఒకబుద్ధిని వాడిన అన్నియు మీకు తెలియును.
సీతారామాచార్య బ్రదర్సు,
హిందూమూలిక వైద్యస్థానము రాజమండ్రి

అందరును వాడతగిన
మామదనమంజరి టానిక్ మాత్రలు
వీటినివాడుటచే ఆయుస్సు, అంధము, అశోగ్యము మొ
దలగునవి వృద్ధియగును, అన్నిరకముల వ్యాధులకు ఎట్టి సీతా
నైన మంచినాణము నిచ్చును 40 మా గల బుద్ధి 1-కి ధర రూ. 1
వైద్యవిద్య కావలసినవాడు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.
రాజవైద్య నారాయణజీ శేకవజీ
27 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

చాతులు-తాళములు
మంకలికత్తులు
అభివృద్ధిచేయవలసినది. తేలుయొనగ
మొదలై భరణకావలగునట్లు ప్రాయము.
బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో గినియెట్
కల్లెడ్జి అండ్ లాక్ మేకర్సు etc.
8081 తైదాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
తెలంగాణలో అమ్మ: "ఇంద్ర సింహ" తైదాపురం